

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA
Ž U P A N**

Mestni trg 1, p.p. 25, 1001 Ljubljana
☎ 306 10-10 , ☎ 306-12-14

**Številka: 013-7/2007-86
Datum: 26.10.2009**

**MESTNA OBČINA LJUBLJANA
MESTNI SVET**

ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE LJUBLJANA

PRIPRAVILA: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana, Oddelek za zdravje in
socialno varstvo

NASLOV: Poročilo za leto 2009 o uresničevanju Akcijskega načrta za
izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z
oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do
2010

POROČEVALCA: Tilka Klančar, načelnica Oddelka za zdravje in socialno varstvo
Sašo Rink, mestni svetnik, vodja Sveta za odpravljanje
arhitekturnih in komunikacijskih ovir (SOAKO)

PRISTOJNO DELOVNO TELO: Odbor za zdravstvo in socialno varstvo

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Poročilo za leto 2009 o uresničevanju Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010.

**Ž U P A N
Zoran JANKOVIĆ**

Priloga:
- Poročilo za leto 2009 o uresničevanju
Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje
enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini
Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010 s prilogami

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

Številka: 013-7/2007-86

Datum: 20.10.2009

POROČILO ZA LETO 2009
o uresničevanju Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje
enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana
za obdobje 2008 -2010

Gradivo zbrala in uredila:

- Sašo Rink, mestni svetnik, vodja Sveta za odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir
- Magdalena Škerl, strokovno - tehnična sodelavka Sveta za odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir

Ljubljana, oktober 2009

KAZALO:

I. UVOD.....	3
II. URESNIČEVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA V LETU 2009	4
CILJ 1: Osveščanje občank in občanov o življenju, potrebah in pravicah oseb z oviranostmi, usmerjeno k promociji zagotavljanja enakih možnosti, proti stereotipom, predsodkom in škodljivim praksam	4
CILJ 2: Spodbujanje razvoja ter izvajanja programov in storitev za aktivno vključevanje v vsakdanje življenje v domačem okolju	5
CILJ 3: Zagotavljanje dostopnosti do grajenega okolja, informacij in prevozov kot temeljnega pogoja za uresničevanje pravice do enakih možnosti in socialne vključenosti	7
CILJ 4: Vključujoč sistem vzgoje in izobraževanja	22
CILJ 5: Zagotavljanje pravice in dostopa do dela in zaposlitve	22
CILJ 6: Zagotavljanje materialne varnosti	23
CILJ 7: Učinkovita skrb za zdravje	23
CILJ 8: Spodbujanje in zagotavljanje pravice do osebne integritete in družinskega življenja.....	24
CILJ 9: Udejstvovanje in vključevanje v kulturne dejavnosti	24
CILJ 10: Udejstvovanje in vključevanje v športne in rekreacijske dejavnosti	26
CILJ 11: Vključevanje v oblikovanje politike in načrtovanje ukrepov občine za polno vključenost oseb z oviranostmi	27
CILJ 12: Delovanje invalidskih organizacij v občini	27
CILJ 13: Redno spremljanje posebnih potreb oseb z oviranostmi na območju MOL	28
III. ZAKLJUČEK	29
IV. PRILOGE:.....	30

I. UVOD

Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) je februarja 2008 s podpisom posebne izjave pristopila k izvedbi projekta za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« (v nadaljevanju: projekt LOMI). Nosilec projekta je nevladna organizacija Zveza delovnih invalidov Slovenije (ZDIS).

V okviru aktivnosti v projektu LOMI je župan s sklepom št. 024-29/08-2 z dne 5. 5. 2008 imenoval posebno delovno skupino, ki je s predstavniki in predstavnicami invalidskih organizacij, Fakultete za socialno delo in MOL pripravila analizo položaja oseb z oviranostmi v MOL (v nadaljevanju: analiza). Po navodilih ZDIS je bila analiza pripravljena v skladu s *Standardnimi pravili OZN o izenačevanju možnosti invalidov* (Resolucija 48/96, 20. 12. 1993, v nadaljevanju: standardna pravila).

Na podlagi analize je delovna skupina ob tesnem sodelovanju Mestne uprave MOL, pripravila *Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010* (v nadaljevanju: akcijski načrt). Mestni svet Mestne občine Ljubljana je akcijski načrt sprejel na 22. redni seji dne 24. 11. 2008. V akcijski načrt so vključeni ukrepi, katerih izvedba spada v pristojnost organov Mestne uprave ter pravnih oseb, katerih ustanoviteljica je MOL. Posamezni cilji so opredeljeni s prioritetskimi nalogami z ukrepi, časovnimi roki in nosilci za njihovo uresničevanje.

V skladu s Pravilnikom o podelitvi listine »Občina po meri invalidov«, ki ga je sprejela Zveza delovnih invalidov Slovenije, je v občini potrebno zagotoviti redno spremljanje in koordinacijo aktivnosti za uresničevanje akcijskega načrta in o tem praviloma enkrat letno poročalo županu.

Župan Zoran Janković je s sklepom št. 013-7/2007-1 z dne 4. 4. 2007 imenoval posebno posvetovalno telo »Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir« (v nadaljevanju: SOAKO) in sicer z nalogo, da opozarja in daje pobude za preprečevanje in odpravljanje vseh vrst arhitekturnih in komunikacijskih ovir, s katerimi se v mestu soočajo osebe z različnimi oblikami oviranosti. Zaradi tega je bilo smiselno, da je nalogo spremljanja in poročanja o uresničevanju akcijskega načrta prevzel SOAKO.

Cilji akcijskega načrta vsebinsko sledijo področjem, ki jih obravnavajo standardna pravila, čemur zaradi praktičnih razlogov v zvezi z njegovo izdelavo sledi tudi poročilo o uresničevanju akcijskega načrta za leto 2009, ki je pripravljeno v skladu s cilji akcijskega načrta. Pri pripravi poročila so poleg oddelkov Mestne uprave MOL in Javnega stanovanjskega sklada MOL sodelovali tudi nekateri javni zavodi in podjetja MOL.

Zveza delovnih invalidov Slovenije je kot nosilka projekta za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« predlagala, da zaključno poročilo o uresničevanju akcijskega načrta, ki je osnova za oblikovanje predloga za pridobitev Listine »Občina po meri invalidov« sprejme Mestni svet MOL. V skladu z dogovori poročilo obravnavajo tudi invalidske organizacije.

II. URESNIČEVANJE AKCIJSKEGA NAČRTA V LETU 2009

Kratice za nosilce izvedbe ukrepov – legenda:

MOL	Mestna občina Ljubljana
MS	Mestni svet
MU	Mestna uprava
SMU	Sekretariat mestne uprave
OGDP	Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet
OK	Oddelek za kulturo
OPVI	Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje
ORN	Oddelek za ravnanje z nepremičninami
OŠ	Oddelek za šport
OZRCO	Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo
OZSV	Oddelek za zdravje in socialno varstvo
SLS	Služba za lokalno samoupravo
SODSM	Služba za organiziranje dela Mestnega sveta
SRPI	Služba za razvojne projekte in investicije
INŠP	Inšpektorat
MR	Mestno redarstvo
INFOP	Informacijska pisarna za osebe s posebnimi potrebami
SOAKO	Svet za odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir
JSS MOL	Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana
LL	Lekarna Ljubljana
ZDL	Zdravstveni dom Ljubljana
LPP	Ljubljanski potniški promet
ZTL	Zavod za turizem Ljubljana
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

CILJ 1: Osveščanje občanov in občank o življenju, potrebah in pravicah oseb z oviranostmi, usmerjeno k promociji zagotavljanja enakih možnosti, proti stereotipom, predsodkom in škodljivim praksam

- MOL preko svojega glasila Ljubljana, spletne strani www.ljubljana.si in SOAKO osvešča in apelira na meščane o vseh vprašanih življenja in potrebah oseb z oviranostmi.
- Vrtci in osnovne šole, ki vključujejo otroke z oviranostmi v redne oddelke, izvajajo izobraževanje teh otrok po prilagojenih in individualnih programih, v informiranje in osveščanje pa so redno vključeni tudi ostali otroci zavoda, starši otrok z oviranostmi in starši ostalih otrok ter strokovni delavci, ki se tudi dodatno izobražujejo.
- Urad za mladino na OPVI MU MOL z organizacijo sodeluje pri programih ozaveščanja s programom »Program Klub Sot 24,5«.

- V informacijskih centrih ZTL v sklopu dejavnosti zavoda poteka dnevno informiranje gostov z oviranostmi vezanih na turistično dostopnost Ljubljane.
- ZTL redno sodeluje z invalidskimi organizacijami. Za društvo paraplegikov Ljubljanske pokrajine je na primer v sklopu akcije o preverjanju dostopnosti in uporabi Mestnega potniškega prometa za osebo, ki uporablja invalidski voziček organiziral brezplačni ogled Ljubljane dne 29.05.2009.
- Dne 17.10.2009 je ZTL izvedel ogled po Ljubljani za skupino Društva Sonček – za cerebralno paralizo iz Ormoža.
- Na naslovu http://www.ljubljana.si/si/mescani/osebe_oviranostmi/default.html je objavljen akcijski načrt in kratek nagovor občanom. Spletno mesto se postopno dopolnjuje z dodatnimi informacijami.
- V okviru delovanja INFOP se izvajajo razstave likovnih del predvsem umetnikov z oviranostmi.
- SOAKO je v sodelovanju z Društvom Paraplegikov Ljubljanske pokrajine in Ljubljanskim potniškim prometom 28.5.2009 organiziral vožnjo paraplegikov z avtobusi mestnega potniškega prometa.
- MOL je v okviru mednarodnega sodelovanja na področju življenja oseb z oviranostmi organizirala naslednje dogodke:
 - o SOAKO se je v okviru mednarodnega sodelovanja MOL januarja 2009 sestal s predstavniki organizacije DisabledGo iz Anglije. DisabledGo je predstavnikom MOL, SOAKO in ZTL predstavil njihovo delo, ki obsega aktivnosti v zvezi z osveščanjem javnosti o potrebah in možnostih oseb z oviranostmi, evidentiranjem dostopnosti in osveščanjem glede urejanja dostopnosti.
 - o SAOKO je julija 2009 gostil ga. June Bretherton iz Anglije, ki je predstavila raziskavo o dostopnosti historičnih mest, »Making Historic Cities More Accessible«. Predstavitve so se udeležili tudi predstavniki Projektnega sveta ZDIS, Fakultete za socialno delo, Mestne občine Maribor, Urbanističnega inštituta RS, Geodetskega inštituta RS in lokalnih društev.

CILJ 2: Spodbujanje razvoja ter izvajanja programov in storitev za aktivno vključevanje v vsakdanje življenje v domačem okolju

- MOL preko Zavoda za oskrbo na domu zagotavlja socialno-varstveno storitev pomoč družini na domu. V obdobju januar - september 2009 je bilo v storitev pomoč na domu vključenih 921 občank in občanov, od tega 66 oseb z oviranostmi, ki jim je ZOD nudil 14.070 ur storitve. Sredstva za subvencije so zagotovljena v proračunu.
- V obdobju januar - september 2009 je v stanovanjskih skupinah za osebe s težavami v duševnem zdravju bivalo 25 občank in občanov MOL, za katere je MOL prispevala stroške oskrbe. V enakem obdobju je MOL (do)plačevala oskrbo za institucionalno varstvo v posebnih socialno varstvenih zavodih 286 občankam in občanom MOL. Predvidoma se število upravičenk in upravičencev do (do)plačil oskrbe do konca leta 2009 ne bo bistveno spreminjalo. Sredstva so zagotovljena v proračunu.

- V obdobju januar - september 2009 je MOL financirala storitev pravice do izbire družinske pomočnice oziroma družinskega pomočnika 82 upravičenk/-cem. Predvidoma se število upravičenk in upravičencev do družinske/-ga pomočnice/-ka do konca leta 2009 ne bo bistveno spreminjalo. Sredstva so zagotovljena v proračunu.
- MOL je preko financiranja in sodelovanja v projektu »Individualno financiranje socialno varstvenih storitev« v obdobju januar - september 2009 v projekt vključila 7 občank in občanov MOL. Predvidoma se število vključenih občank in občanov v projekt do konca leta 2009 ne bo bistveno spreminjalo. Sredstva so zagotovljena v proračunu.
- MOL sofinancira vrsto programov s področja socialnega varstva in varovanja zdravja. V letu 2009 MOL sofinancira 19 socialnovarstvenih programov za osebe z različnimi oblikami oviranosti in sicer:

št.	Ime organizacije	Naziv programa
1	Društvo aktivnih in zaposlenih invalidov Slovenije - DAZIS	24 UR SKUPAJ
2	Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana	Socialno varstveni program DCIV Ljubljana
3	Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana	Usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb
4		Dnevni center za starejše gluhe, naglušne in gluhoslepe
5	Društvo gluhoslepih Slovenije Dlan	Dotik svetlobe
6	Društvo invalidov Ljubljana - Bežigrad	Program društva
7	Društvo invalidov Ljubljana - Center	Socialno vključevanje invalidov v skupnost
8	Društvo invalidov Ljubljana - Moste Polje	Programi s področja socialnega varstva
9	Društvo invalidov Ljubljana - Vič Rudnik	Socialnovarstveni program
10	Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine	Posebni socialni programi za gibalno ovirane osebe
11	Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja	Zatočišče za ženske in otroke - žrtve nasilja II (dostopno za osebe z oviranostmi)
12	Društvo Sožitje Ljubljana - društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Ljubljana	Ohranjanje psihofizičnega zdravja oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin
13	Društvo študentov invalidov Slovenije	Osebna asistenca za študente invalide
14	Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave	Dnevni center
15	Društvo vojnih invalidov Ljubljana	Socialni program društva vojnih invalidov Ljubljana
16	Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ljubljana	Prva socialna pomoč kasneje oslepelim slepim in slabovidnim osebam in njihovim svojcem
17	Mestno društvo gluhih Ljubljana	Enakopravno vključevanje gluhih v družbo
18	YHD - Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	Neodvisno življenje hendikepiranih
19	Zavod za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave ZARJA	Psihosocialna rehabilitacija po možganskih poškodbah
20	Združenje invalidov - FORUM Slovenije	Veriga psihosocialne oskrbe in druženja

Sredstva so zagotovljena v proračunu.

- MOL svojim zaposlenim, ki jim je z odločbo priznan status invalida, zagotavlja prezaposlitev na ustrezno delovno mesto, kjer se dela in naloge lahko opravljajo v skladu z možnostmi posameznika in mu tako omogoča učinkovito rehabilitacijo in reintegracijo v delovno okolje.
- V primeru potreb po tehničnih pripomočkih MOL zaposlenim, ki jim je z odločbo priznana invalidnost zagotavlja ustrezne pripomočke za delo.
- MOL preko JSS MOL zagotavlja prilagojena najemna stanovanja in stanovanjske stavbe za posebne namene.
- JSS MOL Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič oddaja v najem stanovanjsko stavbo na Herši 15, ki je arhitektonsko prilagojena za uporabnike, osebe s težjo motnjo v duševnem in telesnem razvoju.
- V okviru izgradnje neprofitnih stanovanj JSS MOL zagotavlja 10 stanovanj prilagojenih za osebe s fizično oviranostjo (raba invalidskega vozička) v soseski Zelena jama s skupno 126 stanovanji in 1 stanovanje v objektu z 31 stanovanji na Viški cesti. Prav tako sta 2 stanovanji pridobili osebi z okvaro vida in sluha.
- Oktobra 2009 je vrata odprl Center starejših občanov Trnovo. V sklopu centra JSS MOL oddaja 60 oskrbovanih stanovanj v najem. Stanovanja so grajena brez arhitekturnih ovir.

CILJ 3: Zagotavljanje dostopnosti do grajenega okolja, informacij in prevozov kot temeljnega pogoja za uresničevanje pravice do enakih možnosti in socialne vključenosti

- Služba za lokalno samoupravo - SLS je s preselitvijo sedeža Četrtna skupnosti Posavje na lokacijo Bratovševa ploščad 30 zagotovila neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje sveta ČS in njegovih delovnih teles, do pisarne SLS in četrtna skupnosti (ČS), do E-točke in do volišča.
- S preselitvijo sedeža ČS Trnovo na lokacijo Devinska 1b je zagotovljen neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje sveta ČS in njegovih delovnih teles, do pisarne SLS in ČS, do večnamenske dvorane, do E-točke in do volišča.
- V postopku izvedbe javnega naročila je bil izbran izvajalec, ki bo do 15.11.2009 dobavil in namestil klančine s katerimi bo zagotovljena dostopnost so prostorov SLS in ČS na naslednjih lokacijah:
 - o Z namestitvijo klančine ALTEC SBK 307.00.11 bo v novembru 2009 zagotovljen neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje sveta ČS in njegovih delovnih teles in do pisarne SLS in ČS in do volišča na lokaciji Kebetova 1.

Tip SBK do 300 kg

- o Z namestitvijo klančine ALTEC RLK 081.01.107 bo v novembru 2009 zagotovljen neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje sveta ČS

in njegovih delovnih teles in do pisarne SLS in ČS, do E-točke in do volišča na lokaciji Viška 38.

Tip RLK do 350 kg

(Na sliki je klančina nameščena na vozilo, v našem primeru bo nameščena na vhod v poslovne prostore.)

- Z namestitvijo klančine ALTEC AOL R 081.00.804 bo v novembru 2009 zagotovljen neoviran dostop do dvorane v pritličju in E-točke v pritličju in do volišča na lokaciji Polje 12.

Tip AOL-R do 400 kg

- Z namestitvijo klančine ALTEC ABS F 082.55.002 in SBK 307.00.11 bo v novembru 2009 zagotovljen neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje sveta ČS in njegovih delovnih teles, do pisarne SLS in ČS, do dvorane. E-točke in do volišča (slika 4) na lokaciji Štefanova 9 in Štefanova 11.

Tip ABS-F

V letu 2009 se je načelo zagotavljanja dostopnosti do grajenega okolja udejanilo tudi na Magistratu, kjer je bil dostop za osebe z oviranostmi praktično nemogoč. Da bi bila mestna hiša dostopna tudi osebam z oviranostmi je bilo postavljeno dvigalo, ki omogoča ne le mestnemu svetniku temveč tudi drugim osebam z oviranostmi, neoviran dostop do prostorov, kjer potekajo seje mestnega sveta in njegovih delovnih teles. Novo dvigalo osebam s fizično oviranostjo omogoča vključevanje v aktivnosti

na Magistratu brez asistencije tretjih oseb, kar nedvomno pomeni velik korak v smer odprave arhitektonskih ovir in k vzpostavljanju okolja po meri oseb z oviranostmi.

Slika: Vhod v Zgodovinski arhiv preko katerega je omogočen dostop gibalno oviranim z zvoncem za kontaktiranje varnostnika v Magistratu

Slika: Dvigalo v Magistratu

Slika: Prehod iz Zgodovinskega atrija

- Magistrat je v letošnjem letu postal bogatejši tudi za sanitarije dostopne gibalno oviranim.

Slika: Sanitarije v Magistratu

- V okviru prenove starega mestnega jedra MOL posebno pozornost posveča tudi ureditvi talnih površin, ki ohranjajo prvotno sestavo a vseeno omogočajo neovirano gibanje osebam na invalidskih vozičkih.
- Prehodi med posameznimi površinami se izvajajo z minimalnimi nivojskimi razlikami in tako omogočajo neoviran prehod tudi z invalidskim vozičkom.

Slika: Prenovljene površine na Ciril-Methodovem trgu

- Finančni načrt Zdravstvenega doma Ljubljana enota Črnuče, Primožičeva 2, za leto 2009 predvideva gradnjo osebnega dvigala v ZD Črnuče. V letu 2009 bo izdelana projektna dokumentacija, skupaj z ureditvijo podstrešne in kletne etaže, agregata za neprekinjeno napajanje objekta z električno energijo in nadstreškom za shranjevanje odpadkov. Realizacija projekta je predvidena v letu 2010.
- Dvižna ploščad pri objektu ZD Ljubljana - Bežigrad, Kržičeva 10, je opremljena z evroključavnicami.
- Adaptacija pritličja Zdravstvenega doma Ljubljana, enota Polje, Cesta 30. avgusta 2, je zaključena in obnovljeni prostori se uporabljajo od 5.10. 2009 dalje.
- Lekarna Ljubljana je z izvedeno prenovo Lekarne Vič v letu 2009 dosegla cilj, saj imajo vse poslovne enote na območju MOL, razen Lekarne Mirje, urejen vhod za osebe z oviranostmi. Odprta ostaja problematika vhoda v Lekarni Mirje, le-ta pa bo ustrezno urejen ob prenovi v letu 2010.
- V poslovni stavbi uprave LL je urejen dostop s posebnim zunanjim montažnim dvigalom s ploščadjo za invalidski voziček.
- LL pri vseh novo odprtih poslovnih enotah zagotavlja nemoten dostop tudi osebam z različnimi oviranostmi.
- Vsled dejstva, da postavitev letnih vrtov predstavlja oviro, MOL le v izjemnih primerih dovoljuje postavitev letnih vrtov.
- Na javni otvoritvi dne 17.2.2009 so bile na naslovu Adamič Lundrovo nabrežje 2 (Kresija), predane v uporabo javne sanitarije namenjene gibalno oviranim in previjalnica¹.

¹ http://www.dobrojutro.net/novice/slovenija/vozikom_prijazne_javne_sanitarije/123855
http://www.drustvo-para-lj.si/index.php?option=com_content&view=article&id=970%3Anove-sanitarije-za-invalidce&catid=54%3Aletno-2009&Itemid=1
<http://www.arhivo.com/?mod=aktualno&action=viewOne&ID=266>

Slika: Vhod v sanitarije za funkcionalno ovirane in previjalnico za starše z majhnimi otroki na Kresiji

Slika: Osnovna velikost sanitarnega prostora omogoča funkcionalno manevriranje in dostop z invalidskim vozičkom

- SOAKO izvaja kontrolo projektne dokumentacije investicij pri katerih investitor ali soinvestitor je MOL.
- SOAKO je v sodelovanju z OZSV 19.1.2009 na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) - Direktorat za invalide, posredoval pobudo za ureditev življenjskih pogojev oseb z okvaro sluha v domovih za starejše občane in 4.9.2009 prejel odgovor v katerem se ministrstvo zavezuje k reševanju predmetne problematike.
- SOAKO je na MDDSZ – Direktorat za invalide naslovil dopis v zvezi z nacionalnim projektom Dostopna Slovenija o katerem bo v eni od naslednji sej prejel neposredno informacijo o izvedenih ukrepih.
- SOAKO je v soglasju z Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije pričel aktivnosti glede uvajanja evroključev na ostalih objektih in napravah v prestolnivi in izven nje.

- MOL je v letošnjem letu na prošnjo Društva gluhih in naglušnih Ljubljana izvedla asfaltiranje dovozne poti do Centra za gluhe v Zadobrovi in uredila javno razsvetljavo (del Ceste v Prod še vedno ni imel javne razsvetljave).
- Dne 4.2.2009 so bili s strani podžupana g. Janija Möderndorferja Zavodu za slepo in slabovidno mladino predani trije listi (kompleti) taktilnega atlasa Ljubljane (merilo 1:2500)².

Slika: Predaja treh listov taktilnega atlasa

- Župan je na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) posredoval pobudo za spremembo Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb. MOP je v odgovoru sicer bilo pripravljeno na sodelovanje, a je opozorilo na presojo zakonitosti pravilnika, ki je v tem času potekala na Ustavnem sodišču RS (US). Vsled dejstva, da je bil omenjeni pravilnik s strani US³ razveljavljen, bo MOL v letošnjem letu nadaljevala aktivnosti v tej smeri.
- MOL postavlja zahteve po zagotovitvi dostopnosti funkcij javnega značaja v mestu v vseh planskih in urbanističnih aktih (izvedbeni prostorski načrt MOL in občinski podrobni prostorski načrti). Naloga se izvaja v okviru izdelave novih prostorskih planskih dokumentov.
- LPP d.o.o. kot nosilec naloge za zagotavljanje dostopnosti prevozov in informacij v mestnem potniškem prometu je do sedaj zagotovil izvajanje različnih aktivnosti in temu primerno tehnično opremil vozila s potrebnimi napravami:
 - o Z glasovnimi napovedniki so opremljena vsa primerna vozila (135 nizkopodnih vozil), prav tako so ta vozila opremljena z LED prikazovalniki v notranjosti vozil. Prikazovalniki so v povezavi z glasovnim delom in napovedujejo naslednje postajališče.
 - o Posebni bočni prikazovalniki za slabovidne in starejše potnike, ki označujejo številko linije, so nameščeni na 36 vozilih.
 - o Postajališča MPP, ki so opremljena z info stebri so opremljena s posebnimi ploščicami z informacijo o postajališču v Braillovi pisavi.
 - o Zagotovili smo napovedovanje avtobusov (nizkopodnih) primernih za vstop z invalidskimi vozički preko storitve SMS BUS info.
 - o Sredstva za nakup namestitve in vzdrževanje napovednikov prihajajočih avtobusov na postajališčih mestnega potniškega prometa so vključena v proračun MOL in v projektu Civitas-Elan. Ukrepa v LPP žal ne morejo izvajati, ker na MOL še ni kočan postopek javnega naročanja za nabavo in

² tipni načrt mesta Ljubljana za osebe z okvaro vida

³ odločba št. U-I-138/08-9 z dne 17.9.2009

postavitve napovednikov. Zaenkrat še ni bila realizirana postavitve napovednikov z izjemo enega testnega napovednika postavljenega v okviru ETM. V LPP so že izvedli postopek javnega naročanja za nabavo potrebne opreme (ZIGGBI) s katero morajo biti opremljeni vsi avtobusi in je predpogoj za nemoteno delovanje napovednika.

- Prvo fazo ukrepa prilagoditev rasporeda avtobusov, opremljenih s klančinami za dostop z vozički glede na potrebe gibalno oviranih oseb, je LPP že realiziral z uvedbo napovedi nizkopodnih avtobusov preko storitve LPP BUS-INFO. Pri napovedanih odhodi iz postajališč dodamo k času voznega reda črko "n", če bo ob tem času na postajališče pripeljal nizkopodni avtobus, ki je opremljen z nagibno tehniko za lažji dostop z vozički. Nagibna tehnika 135 nizkopodnih avtobusov omogoča enostaven vstop potnikov v avtobus z vozičkom.
- Trenutno ima LPP v voznem parku 135 nizkopodnih avtobusov od katerih je 68 opremljeno s klančinami. V naslednji fazi načrtujemo nakup 39 novih nizkopodnih avtobusov, ki bodo vsi opremljeni s klančinami za lažji vstop in izstop gibalno oviranih potnikov.

Slika: Testni napovednik

- S prenovo prostorov za potrebe dnevnega centra za starejše na lokaciji Gosposvetska cesta 4 je omogočen dostop gibalno oviranim.
- S prenovo prostorov na naslovu Belokranjska 2 je omogočen dostop gibalno oviranim.

- ORN ima na voljo 4 montažne klaničine, ki se lahko prilagajajo potrebam objekta in jih bo nameščal na lokacije kjer tehnični pogoji to omogočajo.
- OPVI pri načrtovanju adaptacij in investicij v vrtcih in osnovnih šolah skrbi za prilagoditev dostopov (gradnja klančin, vgrajevanje dvigal), prostorov in opreme za učence s posebnimi potrebami.
- V letu 2009 je OPVI uresničil:

Mobilni vzpenjalec Vrtec Hansa Christiana Andersena – enota Palčica

Odstranitev stopnice in ureditev klančine na vhodu v OŠ Martina Krpana.

OŠ Martina Krpana.-klančina_1

OŠ Martina Krpana-klančina_2

Mobilni vzpenjalec na OŠ Livada in drugi, ki ga je uporabljal učenec OŠ Zadobrova, prihodnje leto ga bo začela uporabljati učenka OŠ Bežigrad.

OŠ Livada - mobilni vzpenjalec (slika 1-6).

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

OŠ Zadobrova – mobilni vzpenjalec.

Vgradnja dvigala za potrebe invalidnih oseb na OŠ Oskarja Kovačiča (slika 1-3).

Slika 1

Slika 2

Slika 3

- Za učence iz MOL, ki se izobražujejo v VZ Janeza Levca, Zavodu za gluhe in naglušne, Zavodu za slepo in slabovidno mladino in Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik, MOL financira šolski prevoz.
- V OGDJ skrbijo za zagotavljanje prehodnih javnih površin za nemoteno gibanje oseb z oviranostmi.
- Na prometnih površinah je OGDJ zaradi lažjega oziroma nemotenega gibanja izvajal nižanje robnikov in urejali klančine. V letu 2009 je bilo izvedenih 38 posegov, na naslednjih lokacijah:
 - križišče Cimermanova ulica - Cesta 30. avgusta
 - križišče Anžurjeva ulica - Cesta 30. avgusta
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XL
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXXVI
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXXII
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXX
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXVIII
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXIV
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XVIII
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XVI
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XII (s strani blokov)
 - križišče Rjava cesta - Polje Cesta XXII
 - Rjava cesta 2a
 - Večna pot - službeni vhod ZOO
 - Lamutova ulica
 - Ulica 7. septembra
 - Pri Rotondi

- Breg
- Ciril Metodov trg
- Vodnikov trg
- Kopitarjeva ulica
- Soška ulica
- Tbilisijska 10 - klančina ob potoku Gradaščica

Soška ulica

Breg

- Označevanje rezerviranih parkirnih mest za osebe z oviranostmi s prometno signalizacijo, nameščanje zvočne in svetlobne signalizacije na cestnih prehodih je trajna naloga, ki jo je OGDPI izvajal v okviru vzdrževalnih del in v okviru izvajanja prometnih ureditev.
- S talnimi oznakami za osebe z okvarami vida na klančinah in cestnih prehodih je bilo do oktobra 2009 opremljeno 5 križišč.
- Septembra 2009 je bilo s predsednikom Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, gospodom Tomažem Wraberjem in članom društva, gospodom Ivanom Mlačnikom, dogovorjeno, da bo MOL v letu 2010 s sodelovanjem Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije označila eno od predlaganih poti v dolžini približno 600 m, s čimer bo MOL pridobila nadaljnje izkušnje pri označevanju površin osebe z okvaro vida.
- V sklopu ureditve Brega in sicer v delu od Novega trga do Zoisove ceste je bil Breg od Čevljarskega mostu do Šentjakobskega mostu obnovljen s talnimi

označbami za osebe z okvarami vida. Pot za osebe z okvarami vida označuje linija zarezanih kamnov.

Breg - talne označbe za osebe z okvarami vida

- Namestitev taktilnih ploščic (za osebe z gluho slepoto) in dodatnih zvočnih tipk (za osebe z okvaro vida) na semaforjih (letno v proračunu 32 tipk) se bo izvedla do konca leta 2009. Do sedaj so bile tipke nameščene na križiščih: Riharjeva ulica / Cesta v Mestni log, Linhartova / Vojkova in Tržaška cesta / Lipahova ulica.
- Zagotavljanje parkirnih mest za osebe z oviranostmi v skladu z veljavnimi normativi je bilo do septembra 2009 realizirano v obsegu: 2 parkirni mesti na Križevniški, 3 parkirna mesta na Miklošičevi, 2 parkirni mesti na Trubarjevi in 6 parkirnih mest na Prulah.
- Na podlagi javnega razpisa je bilo oktobra 2009 avtotaksi vozilu, prilagojenemu za prevoz oseb z oviranostmi, izdano dovoljenje za vožnjo po območjih za pešce.
- Označevanje rezerviranih parkirnih mest za osebe z oviranostmi s prometno signalizacijo, nameščanje zvočne in svetlobne signalizacije na cestnih prehodih je trajna naloga, ki jo OGDGP izvaja v okviru rednega izvajanja vzdrževanja in načrtovanih prometnih ureditev. Poleg tega je slednje tudi projektni pogoj pri pridobivanju soglasja za gradnjo objektov.
- V zvezi zagotovitve dveh enot javnih sanitarij, z ustrezno prilagojenim dostopom in s ključavnico za uporabo Evro ključa, v centru mesta v letu 2009, glede na to, da proračunska sredstva za dobavo in postavitve sanitarnih kabin v letu 2009 niso bila zagotovljena, razpis za dobavo sanitarnih kabin ni bil izveden. Pridobljena informativna cena za posamezno oblikovno in funkcionalno primerno kabino je bila leta 2008 cca. 200.000, 00 EUR. K temu je potrebno prišteti še stroške postavitve in vzdrževanja. Sredstva za dobavo, postavitve in vzdrževanje planiranih 5 kabin v ocenjeni višini 1.300.000,00 EUR v osnutku proračuna 2010, vsled zmanjšanja proračunskih postavk, niso zagotovljena.
- V letu 2009 so bile zagotovljene ključavnice za uporabo Evro ključa na dveh dviznih napravah v podhodu Ajdovščina. Dobavljenih je bilo je 300 kosov Evro ključev.

- Z zagotavljanjem ključavnic za uporabo Evro ključa na vseh dvžnih napravah in prostorih v pristojnosti MOL, ki so zaklenjeni in namenjeni uporabi osebam z oviranostmi se bo nadaljevalo v letu 2010.
- V skladu z Odlokom o posebni in podrejeni rabi javnih površin je INŠP izvajal konstantni nadzor nad postavljanjem ovir na javnih površinah na območju MOL kot so gostinski vrtovi, »A« panoji, druge ovire kot so cvetlična korita, preproge ipd. V letu 2009 je INŠP opravil nadzor pri 174 subjektih gostinske dejavnosti, izdal 34 odločb o odstranitvi gostinskega vrta, izdal 18 sklepov o dovolitvi izvržbe, uvedel 5 prekrškovnih postopkov. Opravil je 125 nadzorov pri subjektih, ki so imeli postavljene »A« panoje na javni površini, ki pa so bili v času nadzora v večini primerov tudi odstranjeni. INŠP je izvedel tudi poostren nadzor v okviru akcije, ki je trajala od 25. 5. do 5. 6. 2009, ko je bilo pregledanih 45 gostinskih vrtov ter 39 subjektov v zvezi z postavitvijo »A« panojev.
- Poleg represivnih ukrepov pa je INŠP deloval tudi preventivno s tem, da je dnevno opozarjal gostince, da omogočijo dostop do letnih vrtov za osebe z oviranostmi ter v primeru postavitve ovire na javni površini, da jo odstranijo ter da omogočijo nemoteno gibanje osebam z oviranostmi.
- MR je v obdobju od 1.1. 2009 do 30. 9. 2009 intenzivno nadziralo oz. zagotavljalo prehodnost javnih površin za nemoteno gibanje oseb z oviranostjo in ukrepalo v primerih zlorab uporabe parkirnih mest namenjenih osebam z oviranostjo. V segmentu ugotavljanja zlorab uporabe parkirnih je MR uvedlo 887 postopkov o prekršku. Kot dodatni ukrep je bil v 178 primerih odrejen tudi odvoz vozila s »pajkom«, v 6 primerih, ko tehnično ni bila možna odstranitev vozila, pa je bil izveden ukrep priklenitve z lisico. Ob nadzoru pa sta bili zaznani tudi dve neupravičeni uporabi *invalidske karte*, zato sta bili proti uporabnikoma uvedena postopka o prekršku, invalidski karti pa proti potrdilu zaseženi. Pri ukrepih za zagotavljanje prehodnosti javnih površin za nemoteno gibanje oseb z oviranostmi MR ugotavlja, da gre v takih primerih največkrat za parkiranje na pločnikih, križiščih in drugih površinah, ki so našteje v ZVCP-1 in je na takih mestih parkiranje prepovedano, prav tako je prepovedano odlaganje stvari in predmetov, saj le to predstavlja oviro v cestnem prometu. V omenjenem obdobju je bilo na teh površinah uvedeno 27.393 postopkov o prekršku, kot dodatni ukrep pa še 2.286 odvozov s »pajkom« in 284 priklenitev z lisicami.
- MR pri delu mešanih patrulj (redar - policist) mestno redarstvo ni ugotovilo zlorab oseb z oviranostmi (npr. prisilno beračenje, zlorabe invalidnih oseb itd.) saj gre v tem primeru za kazniva dejanja s področja trgovine z ljudmi, ki pa so v pristojnosti obravnave policije.
- MR se je z informiranjem in opozarjanjem voznikov na terenu intenzivno vključevalo tudi v proces zamenjave invalidske parkirne karte vsem, ki teh še niso imeli zamenjanih, so pa bili, glede na posest stare za to upravičeni.
- JSS MOL je v zvezi z zagotavljanjem dostopnosti do stanovanjskih stavb in stanovanj, ki so v lasti MOL ali JSS MOL izvedla naslednje ukrepe:
 - Izvedba vseh novih stanovanjskih objektov in stanovanjskih sosesk brez arhitekturnih ovir ter delno prilagoditvijo (s tehničnimi možnostmi) slepim in gluhim.
 - Na 12. javnem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem je bilo dodeljenih osebam vezanim na uporabo invalidskega vozička 12 stanovanj, kar je 85,17 % vseh upravičencev, osebam z okvaro vida ali sluha pa 5 stanovanj, kar je 55 % vseh upravičencev.

- Na 13. javnem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem (ki sicer še ni končan) je bilo dodeljenih 5 stanovanj invalidom, kar je 38,46 % vseh upravičencev. Glede na to, da je deležle dodeljenih stanovanj glede na vse upravičence le 13,55%, je očitna pozitivna »diskriminacija« oseb z oviranostmi.
 - Društvo Altra – Odbor za novosti v duševnem zdravju, ima v najemu trisobno stanovanje prilagojeno za osebe vezane na uporabo invalidskega vozička, kjer je organiziranja stanovanjska skupnost za člane društva, ki imajo težave v duševnem zdravju in uporabljajo invalidski voziček.
 - Avgusta 2009 je JSS MOL Zavodu za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave ZARJA oddal v najem sedem sobno stanovanje prilagojeno za osebe z oviranostjo, kjer je posameznim poškodovancem nudena strokovna pomoč za doseganje višje stopnje samostojnosti.
 - JSS MOL je seznanil upravnike stanovanjskih stavb (SPL, MASTRA in ŽELVA), katerih lastnik je JSS MOL o projektu »Občina po meri invalidov« in jih prosil, da posebno pozornost v času elementarnih nesreč namenijo najemnikom in uporabnikom, ki so gibalno ovirani ali z okvaro sluha in/ali vida in jih zaradi oviranosti običajna opozorila ne dosežejo.
 - Zaradi boljše informiranosti slepih in slabovidnih tako, da bodo obvestila upravnika lahko prebrali na oglasni deski stanovanjske stavbe v Braillovi pisavi in v povečanem tisku, je JSS MOL zaprosili Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ljubljana, da za upravnike natisne obvestila, upravnikom pa priporočili, da enako ravnajo tudi v stanovanjskih stavbah, katerih lastnik ni mesto.
 - Prostori JSS MOL (vse pisarne vseh zaposlenih) so grajeni brez arhitekturnih ovir zato so dostopni gibalno oviranim. Za sporazumevanje z osebami z okvaro sluha JSS MOL zagotovi tolmače za znakovni jezik. Dokumentov v Braillovi pisavi JSS MOL ne izdaja, ker za to nima tehničnih možnosti.
 - JSS MOL je v letu 2009 odprl Center starejših občanov Trnovo, kjer v sklopu centra oddaja 60 oskrbovanih (namenskih najemnih) stanovanj v najem. Vsa so grajena brez arhitekturnih ovir.
- MOL je pridobil načrt za preoblikovanje vhodnega obstoječega stopnišča cerkve Sv. Janeza Krstnika (Trnovske cerkve) z umestitvijo tipske poenotene klančine.
 - Izdelan je projekt za ureditev dostopnosti podhoda pri hotelu Slon ob Slovenski cesti.
 - MOL je v sodelovanju z Društvom invalidov Ljubljana - Center in njenim predstavnikom v ČS Golovec, opravil prenovu javnih površin na Bilečanski cesti v Štepanjskem naselju. Slednje je lep primer dobrih praks, ki se vzpostavljajo na tem področju. V okviru načrtovanja posegov je namreč potekala medsebojna komunikacija med OGD MU MOL in lokalnim prebivalstvom, ki je izpostavilo problematične točke v naselju in s svojimi sugestijami bistveno izboljšalo izvedbo prenove.

CILJ 4: Vključujoč sistem vzgoje in izobraževanja

- Otroci s posebnimi potrebami in oviranostmi se izobražujejo v zavodih, ki so ustanovljeni za izvajanje posebnih programov, vključujejo pa se tudi v redne oddelke vrtcev in osnovnih šol. Za te otroke so predpisani načini in oblike izvajanja vzgoje in izobraževanja in imajo tudi pravico do dodatne strokovne pomoči ter stalnega ali občasnega spremljevalca zato MOL financira prevajalce za znakovni jezik v vseh vrtcih, kjer so vključeni otroci z motnjo sluha in govora. V ljubljanske vrtce je vključeno 47 otrok z odločbami o usmeritvah, za 43 otrok teče postopek. 16 otrok ima spremljevalca, 11 otrok ima sladkorno bolezen, skupaj dela z otroki s posebnimi potrebami 23 mobilnih defektologov in 3 fizioterapevti.
- Zaradi različnih primanjkljajev ima odločbe o usmeritvi 720 osnovnošolcev. Pomoč izvajajo specialni pedagogi in defektologi ter spremljevalci, MOL pa sofinancira delavce v primerih, kjer je zagotovljena pomoč s strani Ministrstva za šolstvo in šport premajhna. Tako sofinancira za slepega učenca in učenca s sladkorno boleznijo na OŠ Oskarja Kovačiča dva spremljevalca, za gibalno oviranega učenca na OŠ Bežigrad enega spremljevalca, za učenca z neozdravljivo boleznijo glikogenozo na OŠ Franceta Bevka pa enega spremljevalca.
- Urad za mladino na OPVI sofinancira 3-letni program organizacije YHD – Youth Handicaped deprivedged, ki izvaja programe za samostojno življenje mladih hendikepiranih.

CILJ 5: Zagotavljanje pravice in dostopa do dela in zaposlitve

- V letu 2009 MOL sofinancira 17 programov javnih del, pri katerih vključenim v javna dela krije 60% izhodiščne plače. Poleg tega je bilo sklenjenih 19 pogodb o izvajanju javnih del, v katerih MOL nastopa kot naročnica programov z izjavo o izvajanju programa v javnem interesu. Vključitev v javna dela je bila tako omogočena približno 35 brezposelnim osebam. Sredstva so zagotovljena v proračunu.
- Zaposlovanje oseb z oviranostmi v Mestni upravi MOL ter zavodih in drugih pravnih osebah, katerih ustanoviteljica je MOL, poteka v obsegu in v skladu z zakonskimi obveznostmi o kvotnem zaposlovanju oseb z oviranostmi, ki jo delodajalcem nalaga Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.
- Od 584-ih zaposlenih v upravi MOL ima 21 zaposlenih odločbo o priznani invalidnosti (podatek na dan 30. 9.2009).
- MOL sofinancira tudi programe nacionalne aktivne politike zaposlovanja, ki jih izvaja Zavod RS za zaposlovanje, namenjeni pa so aktiviranju brezposelnih oseb, zaposlitveni rehabilitaciji in spodbujanju razvoja novih delovnih mest. Prednostne skupine oseb za vključitev v te programe so določene v vsakoletnem javnem razpisu Zavoda RS za zaposlovanje.
- Na JSS MOL je od leta 2002 zaposlena gluhonema sodelavka, ki se je zelo dobro vključila v kolektiv.

CILJ 6: Zagotavljanje materialne varnosti

- Na osnovi Odloka o denarni pomoči je bilo v obdobju januar – september 2009 do denarnih pomoči (pomoč ob materialni ogroženosti in rojstvu otroka, pomoč pri kritju stroškov kosil za otroke v OŠ in starejše od 65 let ter pomoč ob začetku šolskega leta in kritju stroškov šole v naravi) upravičenih 4.191 Ljubljančanov in Ljubljančank. Sredstva so zagotovljena v proračunu.
- Četudi naloga ni posebej izpostavljena, JSS MOL izvaja subvencioniranje tako neprofitne stanovanjske najemnine, kot tudi tržne, s čimer omogoča večjo možnost ohranjanja najemnih razmerij.
- Preko javnih razpisov oddaja JSS MOL tudi prilagojena stanovanja in stanovanjske stavbe za posebne namene nevladnim organizacijam, ki izvajajo programe stanovanjskih skupin za osebe z oviranostmi, uporabnicam in uporabnikom, ki prebivajo v teh stanovanjih, pa se omogoča subvencionirana neprofitna najemnina.

CILJ 7: Učinkovita skrb za zdravje

- V zvezi z zagotavljanjem dostopnega zdravstvenega varstva in lekarniške dejavnosti zdravstveno osebje pri obravnavah ne dela razlik pri izenačevanju in uresničevanju enakih možnosti oseb z oviranostmi v primerjavi z ostalimi pacienti in pacientkami.
- ZDL bo do konca leta 2009 organiziral izobraževanje vodilnih in vodstvenih kadrov, ki bodo to pridobljeno znanje posredovali vsem zaposlenim v posameznih enotah ZDL.
- V vseh poslovnih enotah zavoda LL so delavci/ke obveščeni o pravicah oseb z okvaro sluha, ki izhajajo iz Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika.
- Zdravstveni delavci in delavke so obveščeni o pravicah oseb z okvaro sluha, ki izhajajo iz Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika. V obdobju januar – avgust 2009 je bilo v ZDL 78 pacientov in pacientk, ki jim je bila zagotovljena storitev tolmačenja v slovenskem znakovnem jeziku. V skladu s pogodbo z ZZZS se storitve tolmačenja v slovenskem znakovnem jeziku povrnejo zdravstveni ustanovi. ZDL bo pri zaposlovanju oz. iskanju kadrov prednostno upošteval tiste kandidate, ki sicer izpolnjujejo vse razpisne pogoje, poleg tega pa znanje slovenskega znakovnega jezika.
- V letu 2009 v poslovnih enotah LL ni bila zabeležena potreba po storitvah tolmačenja, kljub temu pa v letu 2010 načrtuje izobraževanje nekaj zaposlenih na področju znakovnega jezika.

CILJ 8: Spodbujanje in zagotavljanje pravice do osebne integritete in družinskega življenja

- MR pri delu mešanih patrulj (redar – policist) mestno redarstvo ni ugotovilo zlorab oseb z oviranostmi (npr. prisilno beračenje, zlorabe invalidnih oseb itd.) saj gre v tem primeru za kazniva dejanja s področja trgovine z ljudmi, ki pa so v pristojnosti obravnave policije.

CILJ 9: Udejevanje in vključevanje v kulturne dejavnosti

- MOL je odprla Center urbane kulture Kino Šiška, ki je prilagojen tudi osebam z oviranostmi – v dvoranah so indukcijske zanke za naglušne, v poslopju je dvigalo in sanitarije za invalide, s tipalnimi tablama (taktilne table) pa bodo v omenjenem javnem zavodu poskrbeli tudi za orientacijo slepih in slabovidnih.

Tipalna tabla (taktilna tabla) za orientacijo pritrjena na avtobusnem postajališču – Center urbana kulture Kino Šiška

Dvigalo za funkcionalno ovirane – Center urbana kulture Kino Šiška

Klančina za dostop do manjše dvorane imenovane Komuna – Center urbana kulture Kino Šiška

Dvigalo za funkcionalno ovirane – Center urbana kulture Kino Šiška

- MOL je arhitekturno nedostopno Lutkovno gledališču Ljubljana opremila z dvigalom, prav tako pa je v teku prizidava dvigala v Mestnem gledališču ljubljanskem.

Slika: Dvigalo v Lutkovnem gledališču Ljubljana

- V okviru delovanja INFOP se izvajajo predvsem razstave likovnih del umetnikov invalidov.
- Javni razpisi za izbor kulturnih projektov, ki jih v posameznem letu sofinancira MOL, se nanašajo na sofinanciranje kulturnih projektov na naslednjih področjih: uprizoritvene umetnosti, glasbene umetnosti, vizualne umetnosti in intermedijske umetnosti, sicer niso posebej namenjeni invalidom, so pa jim s tem, tako društvom in posameznikom, ki izpolnjujejo določene pogoje, dane možnosti, da pod določenimi pogoji sodelujejo pri izvedbi kulturnega programa v MOL. Kot društva se tovrstne asociacije praviloma vključene v programe ljubiteljske dejavnosti. Projekti morajo zadostiti umetniškimi kriterijem, le-ti pa so zelo zahtevni. V let 2009 se na ta razpis ni prijavil nihče.

CILJ 10:

Udejestvovanje in vključevanje v športne in rekreacijske dejavnosti.

- MOL je v letu 2009 sofinanciral 6 invalidskih organizacij oziroma društev s področja športa. V teh športno rekreativnih programih je skupaj udeleženo 315 oseb z oviranostmi (Tabela stran 28).
- Na področju uresničevanja cilja 10 – udejestvovanje in vključevanje v športne in rekreacijske dejavnosti, je na športnih objektih v lasti MOL zagotovljen dostop za invalide na vseh večjih športnih objektih (Tivoli, Kodeljevo in Krim). V letu 2009 so v Centralnem kopališču Tivoli na novo zgradili za invalide:
 - o sanitarije moške 1 x ženske 1 x
 - o tuš moški 1 x ženski 1 x
 - o garderobe moške 2 x ženske 2 x

 - o sanitarije za javno uporabo (recepција CKT) 1 x

CILJ 11: Vključevanje v oblikovanje politike in načrtovanje ukrepov občine za polno vključenost oseb z oviranostmi

- V veljavi je Strategija razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2007 do 2011 (od decembra 2007), pri pripravi katere so sodelovale tudi invalidske organizacije.
- V MOL poteka neposredno vključevanje oseb z oviranostmi v oblikovanje politike in njihovih predlogov za izboljšanje stanja v MOL z omogočanjem sodelovanja invalidskih organizacij ter posameznic in posameznikov pri pripravi področnih strategij in akcijskih načrtov.
- Akte s predmetnega področja obravnava tudi SOAKO.

CILJ 12: Delovanje invalidskih organizacij v občini

- MOL sofinancira vrsto programov s področja socialnega varstva in varovanja zdravja. V letu 2009 MOL sofinancira 19 socialnovarstvenih programov za osebe z različnimi oblikami oviranostmi in sicer:

št.	Ime organizacije	Naziv programa
1	Društvo aktivnih in zaposlenih invalidov Slovenije – DAZIS	24 UR SKUPAJ
2	Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije Ljubljana	Socialno varstveni program DCIV Ljubljana
3	Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana	Usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb
4		Dnevni center za starejše gluhe, naglušne in gluhoslepe
5	Društvo gluhoslepih Slovenije Dlan	Dotik svetlobe
6	Društvo invalidov Ljubljana – Bežigrad	Program društva
7	Društvo invalidov Ljubljana – Center	Socialno vključevanje invalidov v skupnost
8	Društvo invalidov Ljubljana – Moste Polje	Programi s področja socialnega varstva
9	Društvo invalidov Ljubljana – Vič Rudnik	Socialnovarstveni program
10	Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine	Posebni socialni programi za gibalno ovirane osebe
11	Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja	Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja II (dostopno za osebe z oviranostmi)
12	Društvo Sožitje Ljubljana – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Ljubljana	Ohranjanje psihofizičnega zdravja oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin
13	Društvo študentov invalidov Slovenije	Osebna asistenca za študente invalide
14	Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave	Dnevni center
15	Društvo vojnih invalidov Ljubljana	Socialni program društva vojnih invalidov Ljubljana
16	Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ljubljana	Prva socialna pomoč kasneje oslepelim slepim in slabovidnim osebam in njihovim svojcem
17	Mestno društvo gluhih Ljubljana	Enakopravno vključevanje gluhih v družbo

18	YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	Neodvisno življenje hendikepiranih
19	Zavod za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave ZARJA	Psihosocialna rehabilitacija po možganskih poškodbah
20	Združenje invalidov – FORUM Slovenije	Veriga psihosocialne oskrbe in druženja

Sredstva so zagotovljena v proračunu.

- MOL je v letu 2009 sofinanciral 6 invalidskih organizacij oziroma društev s področja športa. V teh športno rekreativnih programih je skupaj udeleženo 315 oseb z oviranostmi.

Št.	Ime organizacije oz. društva	Naziv programa
1.	Zveza za šport invalidov Slovenije-Paraol. Komite	Košarka za osebe z okvarami sluha
		Košarka na vozičkih
		Splošna telovadba
		Namizni tenis
		Odbojka sede
		Golbal
		Showndown
2.	Športno društvo invalid	balinanje
3.	Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine	Strelstvo
		Ribištvo
		Potapljanje
		Fitnes
		Šah
		Kegljanje
		Plavanje
		Tenis na vozičkih
		Atletika
		Alpsko smučanje – smučanje z monoskijem
		Telovadba za najtežje prizadete
4.	Športno društvo FIT	Joga
5.	Konjeniški klub pip	Jahanje
6.	Kulturno – prosvetno in športno rekreativno društvo slepih in slabovidnih "Karel Jeraj".	Plavanje
		Šah
		Showndown
		Vrtno kegljanje
		Stezno kegljanje

CILJ 13: Redno spremljanje posebnih potreb oseb z oviranostmi na območju MOL

- MOL redno spremlja potrebe oseb z oviranostmi predvsem preko SOAKO, ki je županovo posvetovalno telo
- Posamezniki in organizacije imajo možnost neposrednega kontakta tudi s pristojnimi službami MU MOL in županom MOL preko njegovih mesečnih srečanj z občani

III. ZAKLJUČEK

MOL se zaveda dejstva, da izvajanje akcijskega načrta ne poteka popolnoma v skladu z zastavljenimi cilji, vsekakor pa so aktivnosti, s katerimi želi lokalna skupnost postati prijazna za vse njene prebivalce in obiskovalce, močno spremenile podobo prestolnice, predvsem pa odnos, tako mestnih oblasti, kot ostalih deležnikov v družbi, do predmetnega področja. Aktivnosti MOL na tem področju namreč nenehno preraščajo konkretne okvirje iz akcijskega načrta, kar kaže na to, da vsebine, ki jih obravnavamo v tem dokumentu, postajajo imanentne sleherni družbeni aktivnosti. Tako se je na naše veliko veselje in olajšanje v zadnjem času pogled in praksa Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKD) v zvezi z urejanjem grajenega okolja bistveno „omehčala“. Prilagoditve opravljene v starem mestnem jedru (mestna hiša, Stari trg, Stritarjeva ulica, Ciril – Metodov trg, ...) so se namreč še nekaj let nazaj, prav zaradi neizpolnjevanja pogojev ZVKD, zdele tako rekoč utopične. Prav tako mestna uprava posveča predmetni problematiki znaten del pozornosti v okviru svojega rednega dela in se samoiniciativno obrača na kompetentne posameznike in organizacije s tega področja. Še posebej pa smo veseli odločbe Ustavnega sodišča s katero smo dobili potrditev naših ravnanj in naziranj v zvezi zakonodajnim vidikom graditve objektov, to pa glede na to, da smo višji standard zahtevali v naših prostorskih aktih že v preteklosti.

Trud, ki ga MOL in njeni zaposleni vlagajo v zagotavljanje enakih možnosti vsekakor kaže rezultate s katerimi se lahko pohvalimo, vendar bo prestolnica, vsled mnoštva interesov, zasebnih in državnih objektov, predvsem pa pogledov na problematiko, postala prijazna vsem njenim prebivalcem in obiskovalcem šele takrat, ko se bomo prav vsi zavedli pomena drugačnosti, ki nas tako zelo bogati. Temu cilju smo in bomo sledili tudi v prihodnje!

IV. PRILOGE:

Prispevki v tiskanih in elektronskih medijih:

- »Akcijski načrt vsekakor ni čarobna palica«, Izziv -glasilo Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine, številka 15, december 2008
- »Nove sanitarije za invalide«, Paraplegik - glasilo Zveze paraplegikov Slovenije, št. 116, marec 2009
- »Začnimo odgovorno spreminjati svet na bolje«, Ljubljana – glasilo MOL, št. 1,2, januar, februar 2009
- »Ljubljana bo prva v Evropi«, Žurnal24, dne 1.4.2009
- »Z mestnimi avtobusi po Ljubljani«, Paraplegik - glasilo Zveze paraplegikov Slovenije, št. 118, september 2009
- »Delovni utrip mestne hiše«, Ljubljana – glasilo MOL, št. 3,4, marec, april 2009
- »Prijazno mesto gradimo z malenkostmi«, Urban – interno glasilo Javnega holdinga Ljubljana, javnih podjetij in MOL, št. 2, junij 2009
- »Stopimo v »neznano««, «, Izziv -glasilo Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine, številka 16, junij 2008
- »Z mestnimi zelenci na ogled Ljubljanec«, Izziv -glasilo Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine, številka 16, junij 2008
- »Ljubljana skrbi za gibalno ovirane«, spletna stran:
<http://www.arhivo.com/?mod=aktualno&action=viewOne&ID=266>
- »Vozičkom prijazne javne sanitarije« spletna stran Dobro Jutro:
http://www.dobrojutro.net/novice/slovenija/vozičkom_prijazne_javne_sanitarije/123855
- »Nove sanitarije za invalide«, spletna stran DPLJ: http://www.drustvo-paralji.si/index.php?option=com_content&view=article&id=970%3Anove-sanitarije-za-invalide&catid=54%3Alet-2009&Itemid=1
- »Občina po meri invalidov«, prispevek Radio Slovenija 1, dne 14.4.2009 ob 13ih
- »Sanitarije v Kresiji tudi za invalide«, prispevek Radio Slovenija 1, Prva jutranja kronika, dne 18.2.2009
- »Boljši sejem za osebno asistenco za pomoč hendikepiranim osebam«, STA, dne 16.5.2009, splet: <http://www.sta.si/vest.php?s=s&id=1391093>
- »Ljubljana prvo evropsko glavno mesto z listino Občina po meri invalidov«, STA, dne 31.3.2009, splet : <http://www.sta.si/vest.php?s=s&id=1377875>
- »V ljubljanski soseski Zelena jama vseljivih 126 neprofitnih stanovanj«, časnik Delo, dne 15.7.2009
- »Levo mnenje – kaj pa invalidi«, časnik Delo, dne 5.2.2009
- »Brezplačne javne sanitarije za invalide in previjalnico za mame z majhnimi otroki«, Info TV, dne 17.2.2009
- »Ljubljana odstranjuje ovire za invalide«, Radio Kaos, dne 1.4.2009
- »Občina po meri invalidov«, Radio Center, Pet pred uro, dne 1. 4. 2009

OBRAZLOŽITEV

1. PRAVNI TEMELJ

21. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - UPB2, 27/08 - Odl. US, 76/08) določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Med drugim ta člen določa, da »občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev... skrbi za... invalide...«.

27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - uradno prečiščeno besedilo) določa pristojnost Mestnega sveta, da sprejema plane razvoja Mestne občine Ljubljana.

2. RAZLOGI IN CILJI, ZARADI KATERIH JE AKT POTREBEN

Društvo invalidov Ljubljana Center je na Mestno občino Ljubljana naslovilo pobudo, da pristopi k izvedbi projekta za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« (v nadaljevanju: projekt LOMI). K projektu LOMI je Mestna občina Ljubljana formalno pristopila februarja 2008 s podpisom posebne izjave. Nosilec projekta, v okviru katerega poteka podeljevanje omenjene listine, je nevladna organizacija Zveza delovnih invalidov Slovenije (ZDIS). Postopke in kriterije ter potrebne dokumente za vključitev posamezne občine v projekt in podelitev omenjene listine je ZDIS opredelila v Pravilniku o podelitvi listine »Občina po meri invalidov« (sprejel Upravni odbor ZDIS, junija 2003).

Osrednji namen projekta LOMI je sprejetje in uresničevanje celovite mestne strategije oziroma akcijskega načrta z ukrepi za zagotavljanje dostopnosti grajenega okolja, informacij in raznovrstnih storitev (s področij izobraževanja, športa, kulture, zdravja, socialnega varstva, zaposlovanja, ipd.).

Z namenom uresničitve zaveze župana Zorana Jankovića za izvedbo aktivnosti za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« in sprejetja celovitega nabora ukrepov za zagotavljanje enakih možnosti vseh občank in občanov v lokalni skupnosti, je Mestni svet MOL na svoji seji 24. novembra 2008 sprejel *Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010* (v nadaljevanju: akcijski načrt).

Kot osnova za pripravo akcijskega načrta je bila izdelana analiza stanja položaja oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana. Pripravila jo je delovna skupina, v katero so bili s sklepom župana (št. 024-29/08-2 z dne 5. 5. 2008), imenovani predstavniki in predstavnice invalidskih organizacij, Fakultete za socialno delo in Mestne občine Ljubljana.

Tako v akcijskem načrtu kot ostalih gradivih je namesto termina *invalidnost* v uporabi termin *oviranost*, ki je na osebni ravni manj označujoč. Namesto osebnih pomanjkljivosti, ki jih poudarja izraz invalidnost, je pri izbranem izrazu v ospredju

predvsem stanje oviranosti, do katerega pride v odnosu med posameznico oziroma posameznikom in njenim oziroma njegovim socialnim in fizičnim okoljem.

3. OCENA STANJA

V akcijski načrt so bili vključeni ukrepi, katerih izvedba spada v pristojnost organov mestne uprave ter pravnih oseb, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Predlagani ukrepi so oblikovani kot trajne naloge posameznih nosilcev (na primer zakonske obveznosti) in kot konkretne projektne izvedbe (na primer vzpostavitev spletnega mesta s celovito informacijo o potrebah in možnostih za osebe z oviranostmi ter o organizacijah z območja Mestne občine Ljubljana, ki so aktivne na tem področju).

Akcijski načrt in analiza stanja sta bila, na podlagi razpisa ZDIS za pridobitev listine »Občina po meri invalidov«, skupaj z ostalo razpisno dokumentacijo in ob sodelovanju Društva invalidov Ljubljana - Center, posredovana ZDIS, projektni svet ZDIS za projekt »Občina po meri invalidov« pa je Mestno občino Ljubljana na svoji 18. redni seji 4.2.2009 uvrstil med kandidatke za pridobitev te listine »Občina po meri invalidov« za leto 2009.

Glede na predhodno izpolnjene formalne pogoje za kandidaturo v omenjenem projektu je 31.3.2009 prišlo do podpisa Dogovora o vključitvi MOL v izvajanje projekta za pridobitev listine Zveze delovnih invalidov Slovenije z nazivom »Občina po meri invalidov« za leto 2009. Dogovor so podpisali: za Mestno občino Ljubljana župan Zoran Janković, za Društvo invalidov Ljubljana – Center predsednik Anton Kastelic ter za Zvezo delovnih invalidov Slovenije predsednik Drago Novak, s čimer je projekt prišel v fazo izvajanja.

V skladu s Pravilnikom o podelitvi listine »Občina po meri invalidov«, ki ga je sprejela Zveza delovnih invalidov Slovenije, je v občini potrebno zagotoviti redno spremljanje in koordinacijo aktivnosti za uresničevanje akcijskega načrta in o tem praviloma enkrat letno poročati županu.

Župan je s sklepom št. 013-7/2007-1 z dne 4. 4. 2007 imenoval posebno posvetovalno telo »Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir« (v nadaljevanju: SOAKO) in sicer z nalogo, da opozarja in daje pobude za preprečevanje in odpravljanje vseh vrst arhitekturnih in komunikacijskih ovir, s katerimi se v mestu soočajo osebe z različnimi oblikami oviranosti. Tako je nalogo spremljanja in poročanja o uresničevanju akcijskega načrta prevzel SOAKO.

Vmesno poročilo o izvajanju akcijskega načrta za leto 2009 je MOL podala ob obisku Projektnega sveta ZDIS dne 24.7.2009 na 7. seji Sveta za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir, kjer je podžupan Jani Möderndorfer skupaj s člani in članicami SOAKO predstavil realizirane naloge, prizadevanja lokalne skupnosti za uresničevanje akcijskega načrta in težave s katerimi se MOL srečuje pri tem.

Zveza delovnih invalidov Slovenije je kot nosilka projekta za pridobitev listine »Občina po meri invalidov« predlagala, da zaključno, letno poročilo o uresničevanju akcijskega načrta, ki je osnova za oblikovanje predloga za pridobitev Listine »Občina

po meri invalidov« sprejme Mestni svet MOL. V skladu z dogovori poročilo obravnavajo tudi invalidske organizacije.

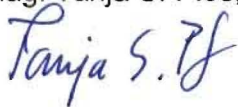
4. PREDLOG

Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana predlagamo, da sprejme Poročilo za leto 2009 o uresničevanju Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010.

5. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Sprejetje Poročila za leto 2009 o uresničevanju Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010 nima finančnih posledic.

Pripravila:
mag. Tanja S. Pleš, univ. dipl. soc. del.

Načelnica
Oddelka za zdravje in socialno varstvo
Tilka Klančar, univ. dipl. psih.

Akcijski načrt vsekakor ni čarobna palica

Mesni svet MOL je na svoji 22. redni seji 24. novembra sprejel Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2008 do 2010.

Gradivo je dostopno na spletnem naslovu: http://www.ljubljana.si/si/mol/mestni_svet/seje/77823/detail.html, zato

na tem mestu ne bom podrobneje povzel vsebine dokumenta. Akcijski načrt je del prizadevanj MOL za pridobitev listine "Občina po meri invalidov", katero podeljuje Zveza delovnih invalidov Slovenije in za katero se MOL poteguje na pobudo Antona Kotelice, predsednika Društva invalidov Ljubljana center. Opozoril bi, da akcijski načrt vsekakor ni čarobna palica, s katero bodo vse naše težave v glavnem mestu rešene, ampak je, vsaj po mojem prepričanju, dober korak k cilju – to je, da prestolnica postane mesto prijazno vsem ljudem ne glede na kakršnokoli merilo razlikovanja. Župan je v začetku svojega mandata izrazil iskreno željo po izboljšanju položaja oseb z oviranostmi, tako da je ustanovil Svet za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih

ovir kot svoje posvetovalno telo, v preteklih dveh letih pa je podprl popolnoma vse predloge za izboljšanje stanja na predmetnem področju, ki so bili v pristojnosti lokalne skupnosti in so bili izvedljivi. Tekom nastajanja akcijskega načrta so bili vsi v njem opredeljeni ukrepi usklajeni s člani delovne skupine ter sprejeti s strani mestne uprave oziroma pristojnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je MOL.

Pri oblikovanju akcijskega načrta smo se člani delovne skupine srečevali z množico ovir, ki jih predstavljata predvsem neustrezna zakonska regulacija področja in neodzivnost pristojnih državnih institucij. Ne Direktorat za invalide pri MDDSZ in ne Ministrstvo za okolje in prostor (slednje tudi po županovi intervenciji) se nista odzvala na pripombe oziroma povabilo k sodelovanju, ki bi bilo ob pozitivnem odgovoru zagotovo tvorilo. Glede na specifično Ljubljano kot glavno mesto, kjer je strnjena množica državnih institucij, je velik del odgovornosti za slabo stanje (če že ne celotno, vsaj za ureditev dostopnosti in v tem

celu izboljšanje življenja oseb z oviranostmi) odvisen od posluha letih. Upajmo, da se bo nova vlada odzvala na pobude in tako pripomogla k sistemskemu urejanju predmetnega področja; osnovne človekove pravice in temeljne svoboščine vsekakor ne smejo biti predmet diskrecijske pravice v smislu da ali ne, marveč samo kdaj, in glede na načelo sorazmernosti, v kolikšnem obsegu.

V Akcijskem načrtu je po mojem mnenju za globalno ovirane najpomembnejši tisti del, ki se tiče prostorskih aktov, torej nediskriminatorno pogojevanje dostopnosti grajenega okolja in stavb v javni rabi (povzemanje zakonske diktacije) in kasnejše uveljavljanje teh zahtev v upravnih postopkih glede izdaje gradbenih dovoljenj, kjer je občina po novi zakonodaji stranka v postopku. Uveljavitev teh zahtev bo zanesljivo najtežja in odvisna tudi od upravnih organov, na koncu pa tudi prakse sodišč, če bo prišlo do upravnih sporov v zvezi z utemeljenostjo zahtev lokalne skupnosti. Ostali ukrepi, med drugimi uporaba EVRO ključa, ureditev dostopnosti lokalov v mestni lasti, predvsem pa ureditev javnih sanitarij, bodo, upam, realizirani brez večjih težav.

Na koncu naj vas prijazno pozovem k branju analize stanja, ki je priloga akcijskemu načrtu in vsebuje nabor težav ter želja ostalih kategorij oseb z oviranostmi (gluhi in naglušni; slepi in slabovidni; osebe z gluhostepoto; osebe z motnjami v duševnem razvoju). Iz slednje se lahko marsikaj naučimo drug o drugem in tako tudi sami včasih odstranimo ali preprečimo ovire, ki si jih postavljamo navadno predvsem iz nevednosti. ☺

Sašo Rink

Dunajska cesta 188 - 1000 Ljubljana
 Telefon: 01 569 11 23
 Telefaks: 01 569 11 24
 E-pošta: dlj.paraplegik@guest.arnes.si

LJUBLJANA

FOTOGALERIJA

KNJIGA GOSTOV

ARHIV NOVIC

POVEZAVE

STIK

A+ A- reset

Iskanje...

Menu

NASLOVNICA
O društvu
Namen, cilji in naloge
Socialni programi
Interesne dejavnosti
Strokovni nasveti
Kultura
Šport in rekreacija
Izziv - glasilo društva
BILTENI
Kazalo spietišča

Anketa

ALI POTREBUJETE OSEBNO ASISTENCO?

- DA - 24 ur
 DA - 8 ur
 DA - 4 ure
 DA - 1 uro
 DA - občasno

Predstavljamo

Mercator

Sanolabor

AdriaticSlovenica 25

Najdi.si

vse slovenske strani

Statistika

Danes	91
Včeraj	255
Ta mesec	3903
Skupno	140464

URNIK ORGANIZIRANE ŠPORTNE VADBE - SEZONA 2009/10

NOVE SANITARIIJE ZA INVALIDE

Sreda, 18 Februar 2009 14:25

V Ljubljani so 18. 2. 2009 v postopju Kresije na Pogačarjevem trgu odprli nove, invalidom na vozički prilagojene sanitarije. To pomeni, da imajo dovolj široka vrata in da so sanitarije dovolj velike, da vrata invalid na vozičku za seboj lahko tudi zapre. No, v teh sanitarijah se vrata zapirajo avtomatsko. Pomembna je tudi višina školjke in umivalnikov, najbolj pa ročaji ob školjki. Sanitarije so od ideje zgradili v štirih mesecih. Trak sta ob odprtju prerezala župa MOL Zoran Jankovič in naš član - mestni svetnik Sašo Rink.

Sanitarije (tam bodo mamice lahko previjale tudi svoje dojenčke) so dostopne 24 ur na dan.

Uporabnik preko domofona, ki se nahaja na desni strani vhoda v sanitarije, vzpostavi kontakt z varnostnikom (nahaja se na vhodu v stavbo Adamič Lundoovo nabrežje 2), ta pa mu nato odpre vhodna vrata. Vrata v previjalnico in sanitarije se odpirajo s tipko, ki se nahaja ob vratih, vstop vanje pa je onemogočen v primeru, ko so sanitarije zasedene (vrata sanitarij se po vstopu avtomatično zaprejo).

Ljubljana je gibaino oviranim meščanom in turistom dokaj prijazno mesto, čeprav je še kar precej arhitekturnih ovir s katerimi se srečujemo in bi jih z manjšimi sredstvi in nekoliko dobre volje, lahko odpravili.

Prav omenjene sanitarije za nas, še posebej pa za gibalno ovirane turiste na invalidskih vozičkih, predstavljajo izredno pomembno pridobitev. Zato upamo, da bodo na občini držali objubo in podobne uredili tudi drugje po mestu.

[< Prejšnja](#)
[Naslednja >](#)

Začnimo odgovorno spreminjati svet na boljše

Sašo Rink
mestni svetnik

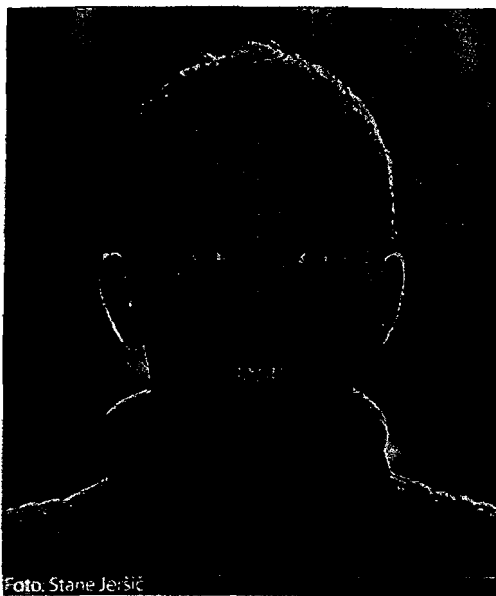

Foto: Stane Jeršič

Mestni svetnik Sašo Rink

Ljubljana z vsakim dnevom kaže lepši in vedno bolj prijazen obraz svojim obiskovalcem in obiskovalcem – v vseh vidnih in nevidnih. Na tem mestu pa se bom dotaknil na odnos mesta do oseb z oviranostmi, to je invalidov in vseh tistih, ki se v svojem življenju soočajo s kakšnimi koli ovirami. Mestna občina Ljubljana si je že v preteklosti zelo prizadevala, da bi zagotovila enake možnosti osebam z oviranostmi, tako s financiranjem programov nevladnih organizacij kot z odpravljanjem arhitekturnih in komunikacijskih ovir. Slogi ukrepi, zaradi česar je stanje v Ljubljani merljivo z večino slovenskih mest, postajajo vedno boljše, a glede na urejenost evropskih prestolnic, predvsem v Ljubljani, je glede na potrebe še vedno precej nedovoljivo.

Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2008 do 2010

Župan Zoran Jankovič je na začetku svojega mandata izrazil iskreno željo, da se položaj ljudi z oviranostmi izboljša, in obudil delovanje Sveta za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir kot svojega posvetovalnega telesa. V preteklih dveh letih pa podprl popolnoma vse predloge za izboljšanje stanja na tem področju, ki so bili v pristojnosti lokalne skupnosti in so bili izvedljivi. Tako je Mestni svet MO Ljubljana na svoji 22. redni seji 24. novembra lani sprejel tudi Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2008 do 2010. Načrt predvideva vrsto ukrepov, s katerimi bo, o tem sem trdno prepričan, prišlo do pomembnih premikov na tem področju. Urejanje dostopnosti lokalov v mestni lasti, mestih ulic in cest, zagotavljanje dodatnih dostopnih javnih sanitarij, odstranjevanje ovir s pločnikov ipd. pa, vsaj po mojem mnenju, celotne stanje mesta ne bo tako odločilno spremenilo, da bi lahko poglavje zapri in bi bili zadovoljni s storjenim.

Ovire nezavedno postavljamo drug drugemu tako rekoč na vsakem koraku

Odgovornost v okviru svojih pristojnosti župan s svojimi sodelavci prevzema in jo tudi uspešno uresničuje, za resničen napredek pa, tako kot na drugih področjih družbenega življenja, lahko poleg države, ki na pobude mesta glede teh vprašanj večkratnim pozivom vsaj doslej ni imela posluha, največ storimo prav mi, Ljubljančani in Ljubljančanke. Verjamem, da v večini primerov ovire v okolju niso posledica namerne grobosti, temveč predvsem neozaveščenosti. Ovire nezavedno postavljamo drug drugemu tako rekoč na vsakem koraku. Nepravilno parkiran avtomobil, nepostavljeno cvetlično korito ali smetnjak niso ovire, ki bi prizadele samo pešce, kolonije in mamice z otroškimi vozički, marveč pomenijo včasih nepremostljivo oviro tudi uporabnike invalidskih vozičkov. Za slepega je takšna ovira na njegovi ustaljeni poti lahko, ne pretiravam, tudi smrtno nevarna. Sam sem se kot uporabnik invalidskega vozička nič kolikokrat znašel v položaju, ko sem zaradi preozkih vrat (navadno manjše od le kak centimeter ali dva) in posledično nedostopnih sanitarij moral družabni dogodek zapustiti predčasno. To povem le za ilustracijo, da so navadno prav malenkosti tiste, s katerimi drug drugemu življenje lahko bistveno olajšamo ali zagrenimo.

Ljubljana je polna gostinskih lokalov, trgovin, državnih ustanov in prostorov v javni rabi, ki žal niso dostopni

Zakonodaja na tem področju predpisuje zagotavljanje dostopnosti le za novograde in primere adaptacij, pa še za te pogojno – glede na velikost, kar vsekakor ne prispeva bistveno k prijaznosti našega mesta. Vpliv, ki ga ima lokalna skupnost prek svojih pristojnosti postavljanja normativov, je žal zelo omejen – niti javnih niti zasebnih subjektov ne more spodbuditi k temu, da bi bili ti zavezani k prilagajanju oziroma spreminjanju grajenega okolja, ki največkrat, poleg drugih komunikacijskih ovir, pomeni oviro v prostoru. Tako nam v tem trenutku preostane le prijazen poziv, da s skupnimi močmi začnemo spreminjati mesto in počasi, skupaj z drugimi drugimi odgovornimi koraki, morda tudi svet na bolje.

Spoznavajmo drug drugega in sprejemajmo različnost, ker nas bogati

V prilogi k akcijskemu načrtu, dostopni skupaj z načrtom na spletni strani Mestne občine, je tudi analiza stanja, v kateri so posamezna invalidska društva posredovali pripombe in želje za ureditev področja. Analiza je primerno branje za širitev obzora vsakogar od nas. Dragi Ljubljančani in Ljubljančanke, prijazno vas torej vabim, da razmislite o morebitnih malenkostih, ki jih lahko storite drug za drugega in se v primeru kakršnih koli vprašanj, kot so na primer primernost in zahtevani standardi, ki ustrezajo optimalni prilagoditvi okolja, obrnete na mestno upravo, kjer vam bo z veseljem pomagali in našli zadovoljive rešitve.

Ljubljana bo prva v Evropi

Ljubljana. Župan Zoran Janković je s predstavniki invalidskih organizacij podpisal dogovor o vključitvi mestne občine v izvajanje projekta za pridobitev listine Občina po meri invalidov. Predsednik Društva invalidov Ljubljana Center Anton Kastelic pa je ob tem povedal, da je društvo v Ljubljani našelo kar 135 ovr. M. B.

Z MESTNIMI AVTOBUSI PO LJUBLJANI

Nekaj članov našega društva je na predlog vodstva Ljubljanskega potniškega prometa že pred enim letom praktično preizkusilo, kako poteka vožnja z nizkopodnimi mestnimi avtobusi.

V center mesta so se pripeljali z različnih koncev Ljubljane, vozniki pa za akcijo niso vedeli. No, z njihovimi »uslugami« nismo bili zadovoljni, saj jih je več kot polovica »padla na izpitu.« Velika večina voznikov ni usposobljena ravnanje z avtobusi, ko prevažajo potnike na invalidskih vozičkih, verjetno pa bo bolj veljala trditev, da se jim preprosto ne ljubi izvesti postopka, ki je potreben za vstop ali izstop takih potnikov.

Vozniki namreč lahko nagnejo avtobuse in jih izravnajo z višino pločnika na postajališču. Pri tem je pomembno, da vozilo pripeljejo povsem do roba. In prav tu delajo največ napak. Poleg tega lahko spustijo kovinsko klančino, po kateri potnik na invalidskem vozičku

Na Mesarskem mostu je z nami pokramljal župan Zoran Jankovič.

varno vstopi in izstopi iz avtobusa. V letošnjem letu smo akcijo s predstavnikom LPP ponovili in ugotovili malo boljši rezultat. Pri tem smo prepričani, da bo vsako leto boljše, saj v LPP stremijo k temu, da bi vse potnike udobno, hitro in varno prevažali. Seveda tudi tiste na invalidskih vozičkih.

In ker smo bili že tako lepo zbrani sredi mesta, smo se podali še na vođen potep po starem mestnem jedru.

Vodička Urška nas je popeljala po Mestnem trgu do Mesarskega mosta, tam pa nas je pričakal in pozdravil župan Zoran Jankovič. Najprej nas je povprašal po

morebitnih arhitekturnih ovira našemu članu Sašu Rinku, ki je tudi mestni svetnik, pa naročil, da si vse zapiše. Brez župana, ki je hodi naprej, smo prišli do Tromostovja in pot nadaljevali do Zmajскеga mostu.

Urška nam je vmes podrobno razlagala znamenitosti stare Ljubljane, vse do grajskega griča nanj smo se povzpeli s sodobno vzpenjačo. Zgodovina grada Ljubljana kot na dlani in že smo se napotili na pisano ljubljansko tržnico in se malo okrepčali. Na koncu nas je na poti do doma čakala še ena preizkušnja z mestnimi »zelenci.«

Pri potepanju po Ljubljani vožnji z avtobusi so nas spremljale študentke delovne terapije Visoke šole za zdravstvo.

Voznik je videl potnico na vozičku, pa kljub temu ni nagneil avtobusa in zapeljal bliže pločnika.

Delovni utrip Mestne hiše

Foto: Miha Fras

Januarja sta župan Zoran Janković in Irena Nelec z Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana odprla prenovljene bivalne enote na Savski 1.

Foto: Domen Pal

Od 17. februarja ima mestno središče pomembno pridobitev, nove sanitarije za invalide, sta jih odprla župan Zoran Janković in mestni svetnik Sašo Rink.

iverzitetnem evropskem prvenstvu okometu, ki ga bo Ljubljana gostila 15. do 21. junija 2009.

V Veliki sejni dvorani Mestne hiše tega dne zasedal 19. mestni otroški rlament, na katerem so učenke in enci, predstavniki 46 ljubljanskih novnih šol in 5 zavodov, odkrito regovorili o temi *Ljubezen in nstnost*. Pred začetkom seje je mlade govoril tudi župan.

14. februarja se je v Mestni hiši estna svetnica **prof. dr. Bojana ovčič** pogovarjala s častnim eščanom Ljubljane akademikom **of. dr. Vinkom V. Dolencem**. govor objavljamo na straneh 24 in

Od 16. do 23. februarja je trajala otedenska akcija Ljubljanskega tniškega prometa in Mestnega lanstva, v kateri so redarji izvajali enziven nadzor nad postajališči estnih avtobusov in sankcionirali sto nedovoljeno parkiranih tomobilov na teh prostorih. 18. februarja je v Mestni hiši tekala delavnica *Projekti za ugačen javni promet v Ljubljani in ziji*, ki jo je organizirala Regionalna zvoja agencija Ljubljanske urbane zije v sodelovanju z Mestno občino ljubljana.

Župan **Zoran Janković** je na etovni dan civilne zaščite 5. marca očil zahvalne listine in plakete stne občine Ljubljana zaslužnim ebnostim na področju varstva pred ravnimi in drugimi nesrečami ran 22).

● Župan **Zoran Janković** in direktor Policijske uprave Ljubljana **mag. Stanislav Vrečar** sta v 13. marca podelila priznanja sodelujočim v nagradnem likovnem in literarnem natečaju na temo *Dovolj imam nevarna*, ki je trajal od 16. decembra 2008 do 21. januarja 2009, je bilo v 1. kategoriji prijavljenih 13 likovnih del z 9 osnovnih šol in v II. kategoriji 7 literarnih del s 4 osnovnih šol. Nagradjenke za najboljši likovni izdelek so **Sonja Džinič** z OŠ Vodmat (mentorica **Brigita Merše**), **Nika Rihtar** z OŠ Mirana Jarca (mentorica **Tatjana Koc**) in **Sara Sirše** z OŠ Vide Pregarc (mentorica **Maja Žnura**), pohvalo pa je prejela **Ingrid Brađeško** z Zavoda za usposabljanje Janeza Levca (mentorica **Ila Leskovšek**). Za likovna dela pa so nagrade prejeli: **Neža Arhar** z OŠ Zadobrova (mentorica **Majda Janko**), **Anemarij Kurnik** z OŠ Karel Destovnik Kajuh (mentorica **Cvetka Škof**) in **Marko Gabrovšek** z OŠ Milana Šušteršiča (mentorica **Nataša Škorjanc Strnad**). Pohvalo pa je prejela **Maša Lemajič** z OŠ Ledina (mentorica **Katarina Rigler Šilc**).

● 27. marca je župan v atriju Mestnega muzeja Ljubljana sprejel udeležence mednarodnega blejskega srečanja pisateljev Slovenskega centra PEN. Zbrane je nagovoril tudi mestni svetnik **Mitja Meršol**.

● Župan **Zoran Janković**, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije **Drago Novak**

in predsednik Društva invalidov Ljubljana-Center **Anton Kastelic** so 31. marca podpisali Dogovor o vključitvi Mestne občine Ljubljana v izvajanje projekta za pridobitev listine *Občina po meri invalidov*.

Mestne pridobitve

● 16. januarja je župan **Zoran Janković** skupaj z **Ireno Nelec**, vodjo finančnega sektorja JSS MOL odprl prenovljene bivalne enote v stavbi na Savski 1, ki je v lasti Mestne občine Ljubljana. V pritličju deluje vrtec Mladi rod, s prvim nadstropjem, kjer so bivalne enote, pa upravlja JSS MOL.

● 29. januarja sta župan **Zoran Janković** in direktor Lekarn Ljubljana **mag. Marko Jaklič** svezano odprla novo poslovalnico enote Lekarna Koseze, ki je na novi lokaciji - Ulica bratov Učakar 58 - začela poslovati decembra lani.

● 10. februarja sta direktorica JSS MOL **Jožka Hegler** in direktor družbe Mijaks investicije, d.o.o., **Miha Jarc** podpisala menjalno in prodajno pogodbo, na podlagi katere bo JSS MOL zamenjal zemljišči za protivrednost 12 oskrbovanih stanovanj in parkirnih mest, ki jih bo družba Mijaks investicije, d.o.o., zgradila v Murglah.

● 17. februarja sta župan **Zoran Janković** in mestni svetnik **Sašo Rink** predala namenu nove javne sanitarije za gibalno ovirane osebe in prostor s previjalno mizico, namenjen mamicam z dojenčki.

Ureditev sanitarij je trajala mesec d uporaba pa je brezplačna.

● Župan **Zoran Janković** in direktor Zavoda Tivoli **Roman Jakič** sta 19. februarja odprla nov prizidek športne dvorane Slovan na Kodeljevem in novo urejeno parkirišče.

● 24. marca sta župan in direktor Lekarne Ljubljana **mag. Marko Jaklič** slesvesno odprla nove poslovne prostore Lekarne Ljubljana na Komenskega 11.

● Za 60. rojstni dan je Živalski vrt Ljubljana dobil novo otroško igrišče dar življenjske zavarovalnice NLB Vita, izdelalo pa ga je švicarsko podjetje Atelier Fredi Schelb iz Winterthurja. Igrišče je 28. marca odprl župan **Zoran Janković**.

Izbrane razstave na razstaviščih Mestne občine Ljubljana

● 26. februarja je župan v Zgodovinskem atriju Mestne hiše odprl razstavo 8. Podgrajskega likovnega tedna.

● Podžupan **Aleš Čerin** in **dr. Jadran Lenarčič**, direktor Instituta Jožef Stefan, sta v 9. marca v Galeriji Kresija odprla razstavo *Fuzija, energija prihodnosti*. Razstavo sta pripravili Evropska komisija in EFF.

● Župan je 24. marca v galeriji Kresija odprl razstavo otroških likovnih del *Štirje letni časi*, ki so ustvarili mladi umetniki Pionirske doma. Razstava je odprta do 10. aprila

Prijazno mesto gradimo z malenkostmi

Župan MOL Zoran Jankovič, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak in predsednik Društva invalidov Ljubljana Center Anton Kastelnik so 1. marca 2009 podpisali *Dogovor vključitvi Mestne občine Ljubljana v izvajanje projekta "Analiza bitov listine "Obveznosti mestnih invalidov"*

Naloge MOL pri uresničevanju omenjenega projekta so konkretizirane v *Akcijskem načrtu za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v MOL od 2008 do 2010*, ki je bil sprejet na 22. seji Mestnega sveta MOL 24. novembra lani in vključuje tudi analizo stanja.

Želel bi poudariti, da smo – ne glede na formalno določene naloge – za dejansko in uspešno udejanjanje sprejetih zadolžitvev odgovorni vsi deležniki lokalne skupnosti, tako javna podjetja in zavodi, katerih ustanoviteljica je MOL, kot tudi preostala mestna uprava in sleherni meščan.

Ljubljana se počasi, a vztrajno spreminja v vsem njenim prebivalcem in obiskovalcem prijazno mesto, s čimer resnično postaja prava evropska prestolnica. A za vsaj približno normalno funkcioniranje oseb z oviranostmi bo v mestu potrebno postoriti še marsikaj. Manjko dostopnih prostorov v javni rabi, nedostopnost sanitarij, upravnih prostorov in informacij, pomanjkljivosti pri javnem prevozu, neustrezen dostop do nabrežja Ljubljanice ... so le kamenčki v mozaiku do lepše in prijaznejše Ljubljane.

Odprtje novih javnih sanitarij za gibalno ovirane osebe in previjalnice v stavbi Kresije, prenova tlakov, urejanje letnih vrtov gostinskih lokalov in odpravljanje arhitekturnih ovir so že uresničeni ukrepi, s katerimi prestolnica ogromno pridobiva. Ob živahni prenovi in rasti mesta pa je predvsem pomembno, da se zavedamo potreb meščanov, s katerimi se srečujemo v našem vsakdanu.

Toplo vam polagam na srca: vodilo pri vašem delu naj vam bo pozornost vsaki najmanjši malenkosti, s katero lahko komu olajšate živ-

Društvo invalidov Ljubljana Center je našlo 135 ovir, ki jih bo potrebno odpraviti. Ko bo to urejeno, bo Ljubljana postala prvo glavno mesto v Evropi, ki bo pridobilo to listino. »Zadovoljen sem, da so se zadeve tudi na tem področju začele premikati. Še bolj vesel pa bom, ko bomo lahko napisali, da imamo samo še pet ovir ali pa nobene več,« je ob podpisu dogovora dejal župan.

ljenje. Namreč, zatiskanje oči in ignoranca sta dolgoročno veliko dražja za vse nas, tako celotno lokalno skupnost kot posameznike!

Naj še spomnim na delovanje Sveta za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir pri MOL, ki bdi nad predmetno problematiko in kjer dobite vse informacije o uresničevanju akcijskega načrta in zahtevah oseb z oviranostmi. Z največjim veseljem vam bomo prisluhnili in priskočili na pomoč!

Sašo Rink, mestni svetnik MOL

Stopimo v »neznano«!

Aktivnosti DP ljubljanske pokrajine, Mestne občine Ljubljana in Ljubljanskega potniškega prometa v zvezi s popularizacijo uporabe mestnega potniškega prometa so me vzpodbudile k fokratnem pisanju.

Dejstvo je, pa naj s to priznamo ali ne, da uporabniki invalidskih vozičkov mnogokrat nosimo znaten del krivde za neurejenost oziroma neprijaznost našega okolja. Včasih morda celo enak ali večji del kot tisti, katerega načelna dolžnost je poskrbeti za dostopnost. Naša prisotnost v družbenem okolju in posledično tudi uporaba nam namenjenih naprav in prostorov je po mojem mnenju prav tako pomembna kot urejenost/prilagojenost okolja kot takega. S svojo prisotnostjo namreč opozarjamo, da smo del družbe in faktor, na katerega je potrebno računati ob mnogoterih življenjskih situacijah. Opozarjamo na težave, s katerimi se srečujemo, predvsem pa izločamo faktor presenečenja, do katerega marsikdaj pride v teku komunikacije z nekom, ki „nas“ ni vajen. Nikakor na primer ne moremo pretirano obsojati voznika mestnega potniškega prometa, ki deluje mirno in vzlojavno ves, ali poljubno

jemo pomoč ali pa smo le nekoliko nerodni pri rokovanju s preklopno klančino. Če bi mestni potniški promet redno uporabljali, do takih in podobnih zadreg verjetno ne bi prihajalo oziroma bi bile le-te redke. Pri tem nas nikakor ne bi smela najmanjša slaba izkušnja odvrniti od uporabe mestnega potniškega prometa oziroma se ob neuporabi ne bi smeli naslanjati na izgovor, da avtobusi mestnega potniškega prometa niso prilagojeni ali dostopni – informacija o tem, kateri avtobusi in kdaj le-ti pridejo na določeno postajališče, je dostopna preko spleta oziroma SMS storitev.

Dejstvo je, pa naj si to priznamo ali ne, da uporabniki invalidskih vozičkov mnogokrat nosimo znaten del krivde za neurejenost oziroma neprijaznost našega okolja.

Uporaba avtobusov pa je le del družbenega življenja, kateremu se zaradi strahu pred nečim novim praviloma izogibamo ... Skratka, stopimo včasih v neznano, in z malo poguma nam bo počasi, a sigurno lažje. ☺

Sašo

Z mestnimi zelenci na ogled Ljubljane

28. maja je društvo organiziralo akcijo o dostopnosti ljubljanskega potniškega prometa za gibalno ovirane osebe. Da bi bil dogodek za člane še bolj zanimiv, smo si pod vodstvom vodičke ogledali prestolnico, peljali z vzpenjačo na ljubljanski grad in si privoščili ribice na tržnici. V krasnem sončnem vremenu so nas spremljali študenti delovne terapije Visoke šole za zdravstvo, prostovoljci in osebna asistentka.

Točno leto je bilo naokoli in sklenili smo, da zopet preverimo, kakšna je dostopnost ljubljanskega potniškega prometa za osebe na invalidskih vozičkih v praksi. Akcija je potekala v dogovoru z LPP, ki ga je prav tako zanimalo stanje »na terenu«, zato vozniki niso bili obveščeni o njej. Usmerjena je bila predvsem v preverjanje usposobljenosti voznikov za vstop, izstop in vožnjo gibalno oviranih oseb. V preteklosti se je pokazalo, da je prav to, glede na razpoložljive dostopne nizkopodne avtobuse in nekatera neurejena postajališča, moč izboljšati.

11 članov društva se je skupaj s spremljevalci, ki so jim pomagali pri vožnji z avtobusom od njihovih domov, zbralo pred Namo. Pričakal nas je **Gregor Cunder**, predstavnik LPP-ja, ki je po prvem »napadu« s strani naših članov glede slabih izkušenj o vožnji z mestnimi avtobusi to uspel

povedati kar nekaj koristnih informacij: »Z nakupom nizkopodnih avtobusov se je vstopanje invalidov v zadnjem času iz-

boljšalo. Avtobusi z mehansko preklapno klančino so označeni s primerno nalepko spredaj, tako da je dobro vidna vsem potencialnim uporabnikom. Vozila krožijo na vseh linijah Mestnega potniškega prometa LPP. Način vstopa osebe z invalidskim vozičkom je tak, da se vozilo nagne, nato voznik pripravi primerno mehansko preklapno klančino, da se invalid zapelje v avtobus, nakar voznik klančino ponovno postavi na svoje mesto, zapre vrata in odpelje. Postopek se ponovi, ko oseba izstopa. Trajanje postopka ocenjujejo vozniki na 3-4 minute in naj ne bi – če se izvede hitro – bistveno vplivalo na zamik intervala, tako da drugi potniki niso prisiljeni čakati. Vsi, ki bi se želeli pozanimati o voznem redu nizkopodnih avtobusov, lahko pokličete na tel. številko **01 / 58 22 426**, kjer vam bodo natančno povedali, kdaj bo na vaši

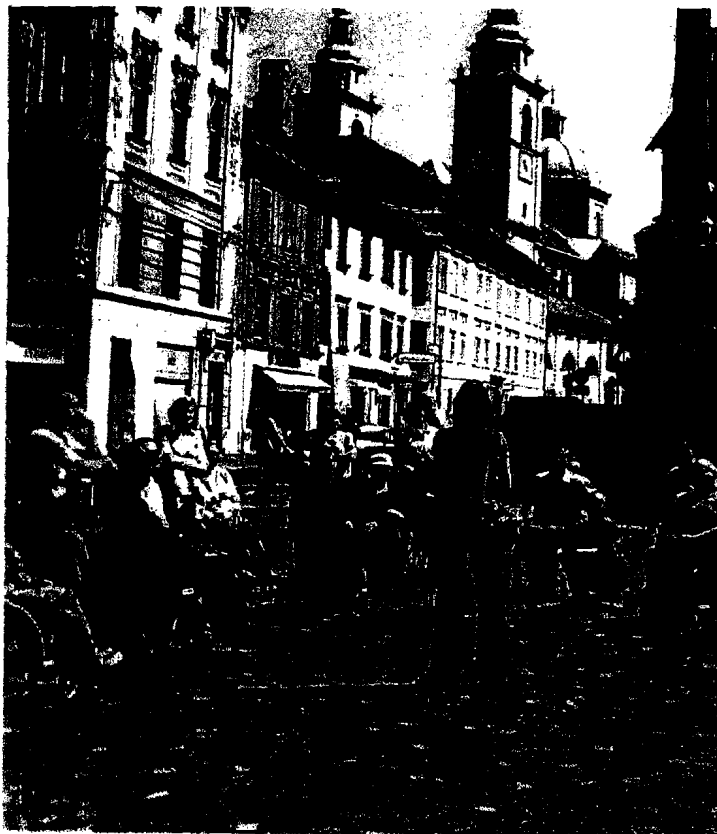

// Priponbe na LPP so kar deževale.

postoji nizkopodni avtobus. Če imate internetno povezavo, pa lahko kliknete na: <http://bus.falktrack.com/> in vpišete ime vaše postaje. Nizkopodni avtobusi imajo zraven časa prihoda črko **n**.

Alenka Mohorič, profesorica na Visoki šoli za zdravstvo in mentorica študentov delovne terapije, ki so spremljali naše člane na vožnji z avtobusom, je predstavila nekaj dobrih praks v tujini. Gregorja Cunderja pa vprašala, kakšno strokovno podporo imajo na LPP pri usposabljanju voznikov za »rokovanje« z invalidi. Povedal je, da imajo poleg ostalih služb tudi psihologa.

Celotna akcija je bila tudi medijsko podprta, a smo opazili, da so mediji lahko pristranski in neobjektivni, saj so bile v objavljenem prispevku RTVSLO le izjave posameznikov, ki so grajali LPP. Priznati pa vendar moramo, da imamo invalidi tudi pozitivne izkušnje pri vožnji z mestnimi avtobusi, in niso vsi vozniki slabi in neprijazni. Poleg tega moramo priznati, da je opaziti večjo pripravljenost na sodelovanje in izboljšanje stanja tudi s strani LPP-ja.

// Vodička Urška nas je pričakala pred Magistratom.

**Društvo se zahvaljuje
Zavodu za turizem
Ljubljana za brezplačno
voden ogled Ljubljane.**

drobne razlike v nivoju javnih površin (beri: vodila je »met« invalida v daljavo).

Voden ogled, ki nam ga je brezplačno nudil Zavod za turizem Ljubljana, se je začel

pred Magistratom, kjer nas je pričakala vodička **Urška**. Že na začetku smo izvedeli, da je stari del mesta, stisnjen med reko in grščem, s časom postajal preozek, zato je mestna oblast izdala pravilo, da lahko domačini gradijo hiše le z največ tremi okni v enem nadstropju. Če je hiša imela več oken, je pripadala mestni oblasti ali cerkvi. Ker bogati meščani niso hoteli imeti tako ozkih hiš, so se preselili prek reke na prostornejši Novi trg, zato so bile lahko hiše tam bistveno večje.

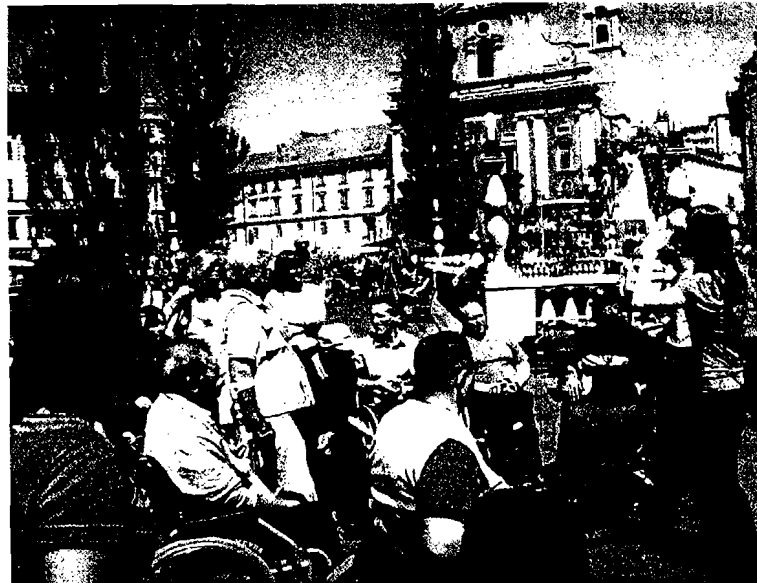
Pot nas je potem vodila po na novo pretlakovanem Mestnem trgu, ki je do uporabnikov invalidskih vozičkov zelo prijazen, kar pa ne moremo reči za del pred Čevljarskim mostom, ki se je sprva imenoval Mesarski most. To pa zato, ker so ga zasedli mesarji, ki so jih sem preselili s starega Mesarskega mostu, po katerih je tudi dobil ime. S širitvijo mesta je postal Mesarski most neprimeren, saj je voda, v kateri so prali in čistili meso, tekla skozi mestno jedro, in grozila je velika nevarnost raznih epidemij, zato so leta 1614 preselili mesarje ob reko pod cerkev sv. Nikolaja. Na mostu pa so namestili čevljarje; od takrat je znan kot Čevljarski most.

Na sedanjem Mesarskem mostu (leseni

V nadaljevanju akcije, ko so se strasti malo polegile, in sta ravno prava temperatura ter sonček še pripomogla k dobremu razpoloženju, se je druženje nadaljevalo po starem mestnem jedru Ljubljane. Med sprehodom po mestu smo še naprej razpravljali z Gregorjem Cunderjem o problematiki dostopnosti avtobusov za invalide, **Lidija Kovačič**, predstavnik MU MCL-a in operativka projekta CIVITAS ELAN, pa je budno spremljala vse pripombe in na lastni koži izkusila

// Na Mesarskem mostu nas je pričakal župan Zoran Jankovič.

// Na Tromostovju se stika šest ulic.

most), nas je pričakal **župan Zoran Jankovič**. Njegovo prvo vprašanje je bilo, ali smo pri ogledu opazili še kakšno arhitekturno oviro, in **Sašu Rinku**, mestnemu svetniku ter našemu članu, je naročil naj vse naše pripombe zabeleži. Želeli smo mu povedati, da so na nekaterih delih tla neprimerna za vozičkarje, a nas je prehitel in nam zagotovil, da bo v kratkem končana prenova vseh talnih površin (beri: zoprne kocke). »In uredili bomo nabrežje Ljubljane do Špice.« Je še povedal, »kjer bo užitek sedeti s prijatelji na kavici.« Potem pa je že hitel naprej.

Tudi naša skupnica je hitela proti mogoče najznačilnejšemu simbolu Ljubljane – Tromostovju. Kavalir, nova pridobitev centra mesta, majhen električni avto, ki mimoidočim brezplačno nudi prevoze po peš coni, je pomagal tudi našemu članu, ki je bil na berglah, da je lahko sledil nam, bolj hitrim

na štirih kolesih. Kot se za velično Tromostovja spodobi, smo na njem postali kar nekaj časa. Vodička nam je vzbudila vso pozornost in slišali smo kar nekaj zgodb o Tromostovju. Prva je romantična ljubzenska zgodba med največjim slovenskim pesnikom Prešernom in njegovo muzo Julijo. Prešeren je meščansko lepotico spoznal v trnovski cerkvi in ji, čeprav se je poročila z drugim in ga ni nikoli uslišala, posvetil najlepše sonete. Sta pa vsaj Prešernov kip in Julijin doprsni kip na hiši, kjer je živel, postavljena tako, da se lahko gledata do konca sveta. Drugo zgodbo je povzročil škandal zaradi muze nad Prešernovim kipom. Verni Ljubljanci so protestirali zaradi njenega golega oprsja in so jo vsak večer pokrivali z odejo, da se ponoči med njo in Prešernovim kipom ne bi kaj »zgodilo«, zjutraj pa odkrivali. No, po dveh letih so le odnehali. Kaj pa vi, ste sploh opcz-

li, da je muza »zgoraj brez«? Junak tretje zgodbe je most. V Plečnikovem času je bil na mestu današnjega Tromostovja čez Ljubljano speljan en sam most, ki je sčasoma postal preozek. Namesto da bi ga porušil, je Plečnik dodal še dva stranska mostova, s tem rešil stisko s prostorom ter ločil promet od pešcev. Tako je slavni arhitekt ustvaril najvarnejši most v Sloveniji, hkrati pa poudaril značilnost Prešernovega trga, kjer se šest ulic iz različnih smeri srečuje in se čez Tromostovje v obliki lijaka steka v staro del mesta proti tržnici, kamor nas je pot peljala v nadaljevanju. Mimgrede smo se seznanili z novimi invalidskimi sanitarnimi v Kresiji, nekateri od blizu (beri: uf, kako je pasalo!), drugi samo od daleč. Pri Stolnici smo si ogledali izjemna glavna vhodna vrata z upodobitvijo zgodovine Slovenije, ki jih je ob 1250-letnici krščanstva napravil kipar Tone Demšar. Brez

postanka pred Zmajskim mostom ogled seveda ne bi bil popoln. Slavni most s štiri-mi zmaji iz bakrene pločevine je prva prava železobetonska konstrukcija v mestu ter eden prvih takih mostov v Evropi. Štiri zelena praviljčna bitja so se Ljubljančanom zelo priljubila. Če ste ženska, se ne ustrašite, če bodo zmaji nenadoma zamigali z repli, ko boste prečkale most. To le pomeni, da ste še devica. Vendar se kaj takega že dolgo ni zgodilo. Le zakaj ne? Ljubljančani pa most v zadnjem času imenujejo tudi Taščin most. Če je vaša tašča res »zmaj-ska«, jo le popeljite čezenj.

Ogled smo zaključili na ljubljanskem gradu. Od blagajne pa do prepisnega vrha grajskega stolpa je natanko 100 stopnic, od tega 63 kovinskih, polžasto zavrtih. No ja, mi se teh stopnic nismo lotili, temveč

smo se peljali s tirno vzpenjačo. Od vstopa na Krekovem trgu do izstopa v grajsko podzemlje resda poteče le minuta, a skozi posebej zasnovane steklene stene kabine pred vami zraste celotna panorama Ljubljane. Izstopite v Lapidariju, ki je tudi začetek labirinta, prepleta skrivnih poti in rovov, v katerih je po legendi prebival ljubljanski zmaj. Njegove budne oči so vedno na preži, naj bodo še vaše ...

Da pridete na grajsko dvorišče morate uporabiti še eno dvigalo, vendar se je kljub številni družini vozičkarjev vse skupaj odvil kar hitro. Žal razgledni grajski stolp, ki so ga postavili leta 1848 v bližini pogorelega stolpa piskačev, ni dostopen. A nas je Urška seznanila z zgodbami, legendami in zgodovinskimi dejstvi. Leseni grad je postavila rodbina Sparhelmov,

okoli leta 1600 pod Habsburžani pa je doživel svoje zlato obdobje. V času Ilirskih provinc je postal vojašnica, po padcu Napoleona so ga spremenili v zapore. Leta 1960 je postal last Mestne občine Ljubljana, šele zadnjih nekaj let pa traja njegova obnova.

Ne vem zakaj, ali samo zaradi lepega vremena ali česa drugega se kar nismo mogli posloviti. Zopet smo se znašli na tržnici, kjer smo vijugali med živopisnimi stojnicami in mestnim vrvežem. Vabille so nas rdeče češnje, sveža solata in vonjave morskih dobrot. Pod Arkadami, ki jih je zaznamoval Plečnik, smo se okrepčali, potem pa se razgubili vsak proti svojemu domu. Čakala nas je še ena preizkušnja z mestnimi zelenci. ♡

Mirjam

Delovno srečanje // Sodelovanje z občinami

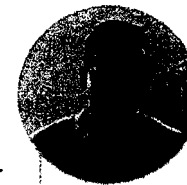
Večina občinskih stavb še vedno nedostopnih

18. maja smo na Vrhniki organizirali delovni sestanek članov s predstavniki občin Logatec, Log-Dragomer, Borovnica, Horjul, Dobrova-Polhov Gradec, Cerknica in Vrhnika. Vabilu so se odzvali tudi predstavniki CSD-jev, ZZS-jev in ZPS-ja.

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine pokriva kar veliko območje in ima zato tudi veliko članov. Vendar pa to ni in ne

sme biti ovira, da si ne bi z vsemi močmi prizadevali, da bi se prav vsak posameznik aktivno vključil v domače okolje. Pri

izpolnjevanju te naloge so nam v veliko pomoč tudi socialni poverjeniki. Nikakor pa ni dovolj zgolj prizadevanje samih invalidov, da bi se čim bolj prilagodili obstoječemu okolju. Potrebno je negovati tudi sodelovanje z občinami in strokovnimi službami, ki rešujejo težave in stiske naših članov. V mislih imam predvsem centre za socialno delo, zdravstvene skupnosti, domove starejših občanov in podobno. Vs ti nam pogosto priskočijo na pomoč, zakaj pa

Gregor Gračner, predsednik DPLJ: »Država je bogata takrat, ko je zadovoljen najšibkejši član.«

NOVE SANITARIJE

Ljubljana skrbi za gibalno ovirane

Ljubljana je dobila nove javne sanitarije, namenjene gibalno oviranim osebam, poleg pa je tudi prostor s previjalno mizico, ki bo prav prišla mamicam z majhnimi otroki.

Foto: Arhiv

V centru prestolnice, v stavbi Kresije, sta župan **Zoran Janković** in mestni svetnik **Sašo Rink** v uporabo predala nove javne sanitarije za gibalno ovirane osebe in prostor s previjalno mizico, namenjen mamicam z malimi otroki. Uporaba sanitarij, ki so dimenzionirane in funkcionalno opremljene za invalide na vozičkih in druge gibalno ovirane uporabnike, je brezplačna. So sestavni del javnega grajenega okolja, ki mora zagotavljati vsem ljudem čim bolj enakovredne in enakopravne možnosti za neovirano ter neodvisno uporabo javnih objektov.

Foto: [illegible]

Osnovna velikost sanitarnega prostora za invalide na vozičkih je 3,5 m², kar zagotavlja funkcionalno manevriranje in dostop z invalidskim vozičkom do wc školjke in umivalnika. Dodatna oprema so še primerni oporni ročaji in signalizacija za morebitno pomoč.

Foto: [illegible]

Mestna občina Ljubljana se je ureditve sanitarij lotila na lastno pobudo in v sodelovanju s svetom za odpravljanje

arhitekturnih in komunikacijskih ovir, ki deluje v sklopu občine. Gre za odličen zgled humaniziranja javnega grajenega okolja, kjer je lastnik objekta tudi kot investitor prispeval pomemben delež pri odpravljanju arhitekturnih in komunikacijskih ovir, še posebej pri zelo deficitarnih objektih, kot so to javne sanitarije v Ljubljani. Projektno-tehnično dokumentacijo je izdelalo podjetje Plan arhitektura, d.o.o., izvajalec del pa je podjetje Dema plus, d.o.o. Vrednost celotnega projekta znaša 90.000,00 EUR.

FOTOGALERIJA

[Oglejte si fotogalerijo](#)

**DOBRO
JUTRO**

Poslušajte Radio 1

Vozičkom prijazne javne sanitarije

18.02.2009

Od včeraj je Ljubljana invalidom bolj prijazno mesto, saj so v stavbi Kresije zaživele nove javne sanitarije za funkcionalno ovirane ljudi.

Mestni svetnik Sašo Rink je bil zadovoljen z javnimi sanitarijami za funkcionalno ovirane. Foto: Matjaž Rušič

Sanitarije imajo dva prostora, eden je funkcionalno opremljen za invalide na vozičkih in preostale gibalno ovirane uporabnike, drug pa je namenjen mamicam z majhnimi otroki. Vhod v sanitarije je s strani ljubljanske tržnice, s Pogačarjevega trga.

Mestni svetnik Sašo Rink, ki je sicer tudi sam invalid, je ob odprtju poudaril pomen dostopnosti sanitarij za funkcionalno ovirane ljudi. "Če je dostopna samo stavba, je za nas vseeno neuporabna, če nima dostopnih tudi sanitarij. Žal pa se velikokrat zgodi, da jih nima," je povedal Rink in zato izrazil veliko veselje ob novi pridobitvi za prestolnico. Zadovoljen je bil tudi ljubljanski župan Zoran Jankovič, ki je dejal, da pomeni invalidom prijazno mesto vsem prijazno mesto. "Tako lepih sanitarij še v Mestni hiši ni," jih je komentiral po ogledu.

Sanitarni prostor za invalide je dovolj velik, da omogoča manevriranje ter dostop z invalidskim vozičkom do školjke in umivalnika. Dodatno je opremljen še z opornimi ročaji in signalizacijo za morebiten klic na pomoč, vsa vrata pa so brez kljuk, saj se odpirajo in zapirajo s pritiskom na gumbe. Dostop do sanitarij je neoviran, saj na poti ni nikakršnih stopnic, visokih pragov ali preozkih vrat, kot je nekaj invalidov lahko preizkusilo že takoj ob odprtju. Prostor za mamice z otroki je opremljen s previjalno mizo ter dvema školjkama in umivalnikoma - v večji ter manjši, otroški verziji.

Uporaba sanitarij bo brezplačna, celoten projekt pa je mestno občino stal 90.000 evrov. Odprte sanitarije bi se morale zgoditi že v začetku tega meseca, a so ga zaradi obilnega sneženja prestavili.

Najprej bo Mesarski most

Gradnja garažne hiše pod ljubljansko tržnico je dobila zeleno luč, saj je odlok kulturne ministrice Majde Širca, ki omogoča gradnjo garaže, v soboto začel veljati. Ljubljanski župan Jankovič je že poim načrtov. Poletni naj bi se tako začela gradnja Mesarskega mostu, za pridobitev gradbenega dovoljenja potrebujejo še dve soglasji. Že pred poletjem pa župan načrtuje prodajo Mahrove hiše zasebnemu partnerju, kupnino pa bi porabili za gradnjo garažne hiše. Mestni odbor SLS pa je Jankoviča in Širco pozval, naj ustavita gonjo proti delom arhitekta Jožeta Plečnika, kar leti tako na tržnico kot načrtovano obnovo stadiona za Bežičje avtorji.

Avtor: Polona Pečnik

Posreduje:

URL: <http://www.dobrojutro.net/novice/slovenija/123855>

Komentarji

Za komentiranje morate biti [prijavljeni](#).

NAJVEČJE RAZDALJE
MERIMO V SEKUNDAM.
LOGI(STI)ČNO.

NOVE SANITARIE ZA INVALIDE

V Ljubljani so 18. februarja 2009 v posloplju Kresije na Pogačarjevem trgu odprli nove, invalidom na vozičkih prilagojene sanitarije. V teh sodobnih sanitarijah se vrata pri vstopu zaprejo samodejno, ko so zasedene, pa se ne dajo odpreti. Uporabnik po domofonu, nameščenem na desni strani vhoda v sanitarije, vzpostavi kontakt z varnostnikom (ki je na vhodu v stavbo Adamič Lundrovo nabrežje 2) in ta pa mu nato odpre vhodna vrata. Sanitarije bodo lahko koristile tudi staršem z otroškimi vozički, v njih pa je tudi prostor za previjanje otrok. Vrata v previjalnico in sanitarije se odpirajo s tipko, ki je ob vratih.

Ob odprtju sta trak prerezala župan MOL Zoran Jankovič in mestni svetnik – član DP ljubljanske pokrajine Sašo Rink.

Ljubljana je gibalno oviranim meščanom in turistom precej prijazno mesto. Čeprav je še kar precej arhitekturnih ovir, s katerimi se srečujemo in ki bi jih z manjšimi sredstvi in nekoliko dobre volje lahko odpravili.

Prav omenjene sanitarije so za nas, še posebno pa za gibalno ovirane turiste na invalidskih vozičkih, izredno pomembna pridobitev. Zato upamo, da bodo na občini držali obljubo in podobne uredili tudi drugje po mestu.

Občina po meri invalidov

RA SLOVENIJA 1, 04.04.2009, DANES DO 13H, 13.00

Ljubljanska mestna občina je z Zvezo delovnih invalidov in Zvezo društev invalidov Ljubljana – Center ta teden podpisala dogovor o vključitvi mesta v izvajanje projekta za pridobitev listine Občina po meri občanov. Z njo se je mesto zavezalo, da bo sčasoma odpravilo vse ovire za invalide v prestolnici.

UROŠ KOKOŠAR: Predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak je vesel, da se je mestna občina na pobudo društva aktivno vključila in prijavila na razpis zveze za pridobitev listine Občina po meri invalidov za letošnje leto.

DRAGO NOVAK: Projekt ponuja možnost uresničevanja različnih interesov in inovativnih pristopov pri spodbujanju za sodelovanje v družbenem življenju invalida ter mu omogoča možnost za socialno vključenost.

KOKOŠAR: Projektni svet zveze bo tako v tem letu preko pisnih poročil izvajalcev oziroma z ogledi spremljal konkretno realizirane naloge iz akcijskega načrta mesta in ugotavljal, ali so pogodbenice izpolnile svoje obveznosti. Predsednik Društva invalidov Ljubljana – Center Anton Kastelic pa je povedal, da so se že vrsto let trudili, da bi v Ljubljani invalidi dobili enake možnosti kot jih imajo ostali občani. Kot pomembno pridobitev je izpostavil nove javne sanitarije, prilagojene funkcionalno oviranim na Pogačarjevem trgu, a kot pravi, je ovir še precej.

ANTON KASTELIC: Samo naše društvo 135 ovir naštel v Mestni občini Ljubljana, katere je potrebno rešiti.

KOKOŠAR: Do sedaj ima v Sloveniji tovrstne listine že 9 občin, Ljubljana pa bi ob uresnitvi tega projekta postala prvo evropsko glavno mesto s to listino.

Sanitarije v Kresiji tudi za invalide

RA SLOVENIJA 1, 18.02.2009, PRVA JUTRANJA KRONIKA, 5.30

Središče Ljubljane, natančneje v stavbi Kresije na Ljubljanski tržnici, je bogatejše za brezplačne javne sanitarije za funkcionalno ovirane osebe ter za uporabo staršev in otrok s previjalno mizico.

UROŠ KOKOŠAR: Pri Svetu za odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir že dalj časa opozarjajo, da je potrebno v prestolnici urediti še veliko stvari za nemoteno življenje invalidov. Nove pridobitve brezplačnih javnih sanitarij v Kresiji pa so izredno veseli.

SAŠO RINK (vodja sveta): V nasprotju s prepričanjem splošne javnosti, da gibalno oviranim predstavljajo ovire predvsem neznižani pločniki in stopnice in jih ti omejujejo v oziroma nas omejujejo v gibanju in zadrževanju v določenem okolju, so sanitarije velik problem.

KOKOŠAR: Pri tem je Rink dodal, da so sanitarije, ki so dimenzionirane in funkcionalno opremljene za invalide na vozičkih in druge gibalno ovirane uporabnike, sestavni del javnega grajenega okolja, ki mora zagotavljati vsem ljudem čim bolj enakovredne in enakopravne možnosti za neovirano ter neodvisno uporabo javnih objektov. Osnovna velikost sanitarnega prostora za invalide na vozičkih je 3,5 m², kar zagotavlja funkcionalno manevriranje in dostop z invalidskim vozičkom do WC školjke in umivalnika. Dodatna oprema so še primerni oporni ročaji in signalizacija za morebitno pomoč. Mesto je v ta namen porabilo 90.000 evrov.

Boljši sejem za osebno asistenco za pomoč hendikepiranim osebam

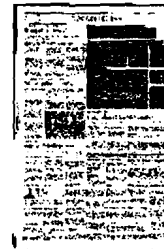
<http://www.sta.si/vest.php?s=s&id=1391093>

Boljši sejem za osebno asistenco za pomoč hendikepiranim osebam

Ljubljana, 16. maja (STA) – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa v sodelovanju spletnim portalom Vest in Mestno občino Ljubljana na Prešernovem trgu danes organizira Boljši sejem za osebno asistenco, na katerem bodo prodajali predmete, ki so jih društvu darovale znane osebe iz sveta športa, zabave, kulture, politike in javnega življenja, so sporočili iz društva.

Zbrana sredstva bodo po navedbah organizatorjev namenili za sofinanciranje osebnih asistentk in asistentov hendikepiranih oseb.

Na boljšem sejmu bodo med drugim prodajali štartno številko tekačice na smučeh Petre Majdič, podpisane kravate nekdanjega predsednika države Milana Kučana, klobuk glasbenika Slavka Avsenika, neobjavljen sonet igralca in literarnega ustvarjalca Poldeta Bibiča iz šestega razreda, slike Dore Plestenjak in torbica pevke Helene Blagne, so zapisali v sporočilu za javnost.

Državni in ljubljanski stanovanjski sklad uspešno izpeljala skupni projekt V ljubljanski soseski Zelena jama vseljivih 126 neprofitnih stanovanj

Z manjšo zamudo so ob Šmartinski cesti v Ljubljani odprli prve tri stanovanjske bloke – Skupni projekt države in MOL bo stal skoraj 16 milijonov evrov – V okolici bodo zgradili še 700 tržnih stanovanj

LJUBLJANA – Z več kot trimesečno zamudo so se v novo ljubljansko poslovno-stanovanjsko stavbo pri križišču Šmartinske ceste in Pokopališke ulice začeli vseljevati prvi stanovalci. V njej je SCT Stanovanjski inženiring po pogodbi z Mestno občino Ljubljano in njenim stanovanjskim skladom zgradil 126 najemnih neprofitnih stanovanj in sedem poslovnih prostorov. Včeraj je bilo uradno odprtje, ki se ga je poleg stanovalcev udeležili ljubljanski župan Zoran Janković, direktorica Javnega stanovanjskega sklada MOL Jožka Hegler in direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije Primož Pirč.

Investitorja Javni stanovanjski sklad MOL in Stanovanjski sklad RS sta v novih stavbah dobila vsak po 63 neprofitnih najemnih stanovanj, lastnik sedmih še nedokončanih poslovnih prostorov v pritličju stavb A3 in B1 pa je ljubljanski sklad. Zanje mu doslej ni uspelo dobiti niti enega kupca ali najemnika, zato razmišljajo o predelavi v umetniške ateljeje. Deset stanovanj je prilagojenih za gibalno ovirane stanovalce. V treh podzemnih kletih je 257 parkirnih prostorov, za obiskovalce jih je nekaj tudi v okolici nove soseske.

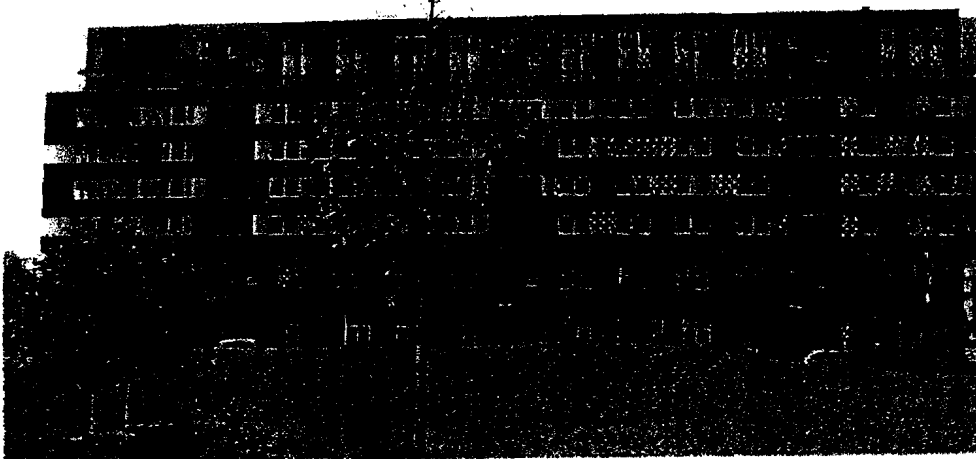
Soseska v Zelenu jami, v katero se je že vselilo nekaj srečnežev, ki so zbrali dovolj točk na 12. javnem razpisu za dodelitev mestnih neprofitnih najemnih stanovanj, obsega tri

stavbe s skupno neto tlorisno površino 14.344 kvadratnih metrov; 10.983 kvadratnih metrov je predvidenih za stanovanja in 580 za poslovne prostore, preostalo so tehnične in komunikacijske površine v stanovanjsko-poslovnem delu. Neto tlorisna površina garaže z dovoznimi klančinami in stopnišči je 7940 kvadratnih metrov. Skupna investicijska vrednost zdaj znaša 15.420.605 evrov; v tem znesku so poleg gradbenih, obrtniških in inštalacijskih del vključeni še stroški za komunalno opremljeno zemljišče, izdelavo projektov, inženiring in nadzor. Ta znesek se lahko po končnem obračunu še minimalno spremeni.

Objekt bi moral biti pripravljen za izdajo uporabnega dovoljenja do 30. marca oziroma dobri dve leti po

začetku rušenja nekdanjih industrijskih objektov SCT, a je izvedenec strojnih napeljav na tehničnem pregledu nekaj dni pred rokom imel več pripomb v zvezi s požarno varnostjo in možnostjo udara umazane vode v vodovodno omrežje. Zaradi tega in nekaterih drugih »nepredvidenih dodatnih stroškov« je sklad z izvajalcem podpisal več dopolnil k osnovni pogodbi. Tako se je znesek pogodbe, podpisane februarja leta 2007, s takratnih 11,15 milijona evrov do danes zvišal na 11,54 milijona, po navedbah direktorice ljubljanskega stanovanjskega sklada bi lahko po končnem obračunu znašal okoli 12 milijonov.

JANEZ PETKOVŠEK

Ljubljanski stanovanjski sklad predvideva, da bo letos in v prihodnjem letu prevzel tudi svoja stanovanja v soseski Celovški dvori. V skladu s podpisanimi prodajnimi pogodbami s podjetjem Vegrac-AM, d. o. o., naj bi mu 269 stanovanj predali do 31. decembra letos, 150 stanovanj pa do 30. junija prihodnjega leta.

SOSESKA ZELENA JAMA – Na ruševinah nekdanjih industrijskih objektov SCT so po načrtih arhitekturnega biroja Linear in v sodelovanju s podjetjem Siplan Inženiring zgradili tri med seboj povezane stavbe. Najvišja ima poleg treh kletnih etaž še pritličje, pet nadstropij in dve terasi, preostali dve pa po dve nadstropji manj. Tako je zrasel prvi v nizu številnih načrtovanih stanovanjskih objektov v tej ljubljanski soseski ob Šmartinski cesti. V njegovi okolici več različnih investitorjev že gradi – ali to namerava – večje število večnadstropnih blokov. Razen bloka na fotografiji bodo skoraj vsi namenjeni prodaji stanovanj na trgu. Skupaj naj bi jih bilo več kot 800.

Levo mnenje

Delo, 05.02.2009

Kaj pa invalidi?

»Ah, stara Ljubljana bo počakala še vsaj dva meseca,« je sestra zavrnila moje povabilo na pijačo v središče mesta, »v takšnem vremenu ne morem nikamor.« Moja sestra je namreč na invalidskem vozičku in zima v stari Ljubljani zanjo ne obstaja. Tudi sama sem se v torek, ko se je nebo odprlo in nas zasulo z belino, peš odpravila skozi mesto. Z zdravimi nogami in zdravim telesom. Trmasto, kot da jutri ne obstaja, sem se prebijala skozi plundro, zamrznjene pločnike, neskidane ceste. V glavi pa mi je odzvanjal županov poziv o solidarnostnem kidanju:

»Sneg je zimska radost, zelo veliko ga je zapadlo, dela pa se v skladu z zmožnostmi. Tudi sam sem se vozil v koloni v službo ...« O.K., vozil v službo. Kaj pa, ko se človek odpravi nekam peš? Ali na invalidskem vozičku? V decembru sta se župan in Vlasta Nussdorfer odzvala povabilu, ki se je glasilo »Ste pripravljeni z nami sestri na invalidski voziček, skupaj ugotoviti kakšna je dostopnost za invalide v mestu?«, ter se v invalidskem vozičku odpeljala skozi središče mesta. Oba sta se strinjala, da je v Ljubljani treba še veliko narediti, da bo mesto prijazno tudi invalidom. In sedaj, ko smo v samem središču mesta priča kupom snega na pločnikih? Bi se bili pripravljene odzvati povabilu, da sedete na invalidski voziček in se poskušate prebiti skozi ves ta sneg?

»Oprostite, vendar če pokličemo pajka, odganjamo lastne stranke,« mi je odgovorila gospa pri okencu za informacije v trgovskem centru na Viču. Do nje sem namreč prišla, ko sem se že petič v enem tednu skregala s kakšnim od neandertalcev, ki je ob vseh prostih parkirnih mestih, parkiral naravnost na mesto za invalide. Čeljust se mi je spustila do prsi in od šoka sem se lahko le obrnila na peti.

Dragi meščani, če se vam že ne da prijeti lopate v roke za površine, na katerih ni napisano vaše ime, vas prosim, da pustite invalidom vsaj tista parkirna mesta, ki so rezervirana zanje. Tudi če ste »samo nekam skočili«. Njim bo primerno parkirno mesto, kjer bodo lahko normalno parkirali in prišli iz avta, veliko težje najti kot vam. Hvala.

Nina Krajčinovič

Brezplačne javne sanitarije za invalide in previjalnico za mame z majhnimi otroki

INFO TV, 17.02.2009, INFO 12, 21.45

EVA LONGYKA MARUŠIČ: V središču Ljubljane so danes odprli brezplačne javne sanitarije za invalide in previjalnico za mame z majhnimi otroki. Sicer naša prestolnica za funkcionalno ovirane osebe ni najbolj prijazna. V mestu sta poleg danes odprtega zanje prilagojeni le še dve javni stranišči.

MIHA DEŽELAK (novinar): Mirjam midva sva na WC-ju. Bo to dobra pridobitev za invalide?

MIRJAM KANALEC (invalidka): Super pridobitev, ker vedno znova je bil problem, ko smo se zadrževali v mestnem jedru kam na WC.

DEŽELAK: A je tovrstnih stranišč še vedno občutno premalo.

KANALEC: Evo tukaj je en javni WC ampak nedostopen zame.

DEŽELAK: Težaven je tudi prevoz z vozičkom.

KANALEC: Lahko bi šla po kockah pa grem rajš po ravnem.

DEŽELAK: Amaterska pomoč invalidom je lahko nevarna. Ljubljana je bolj prijazna za mlade mamice. Previjalnice pa niso samo za mame. Tudi očetje se lahko takole znajdejo in oblečejo oziroma previjejo svojega otroka. Naše otroke lahko previjamo tudi v trgovinah in lokalih.

NADA KIRM ŠPOLAR (vodja Združenja staršev in otrok SEZAM): Vidim, da so nastale neke nove previjalnice ampak recimo dojilnega kotička pa ni.

DEŽELAK: Mamam odsvetujemo dojenje na javnih prostorih, saj jih zaradi razgaljenosti lahko doleti kazen.

KIRM ŠPOLAR: Neprimerno obnašanje v tem javnem prostoru je tudi do 200 evrov.

DEŽELAK: Špolarjeva še dodaja, da pogled na doječo mater med ljudmi običajno vzbuja pozitivne občutke.

Ljubljana odstranjuje ovire za invalide

RADIO KAOS, 01.04.2009, LJUBLJANA, 18.00

ALJAŽ PENGOV BITENC: Včeraj so v mestni hiši slovesno podpisali sporazum med Mestno občino Ljubljana in Združenjem delovnih invalidov Slovenije, o sodelovanju pri pridobivanju listine Občina po meri invalidov. V mestu je namreč več kot sto različnih ovir za invalide, v občini pa jih že odpravljajo, akcijski načrt pa naj bi delo pospešil do te mere, da bi bile odpravljene že letos.

Do sedaj je Zveza delovnih invalidov Slovenije potrdila že devet listin devetim občinam, to pomeni, da v letošnjem letu je mestna občina Ljubljana kandidatka deseta. To pomeni dobile so jo občina Ajdovščina, Radovljica, Velenje, Trbovlje, Hrastnik, Zagorje ob Savi, Rogaška Slatina in Slovenj Gradec.

PENGOV BITENC: Je dejal Drago Novak, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije, predsednik društva invalidov Ljubljana – Center Anton Kastelic pa ga je dopolnil, rekoč:

ANTON KASTELIC (predsednik društva invalidov Ljubljana – Center) Vi veste, da smo se mi že vrsto let trudili, da bi v Ljubljani dobili invalidi enake možnosti kot jih imajo ostali občani, se pravi, da bi uresničili listino združenih narodov enake pravice in pa enake možnosti za vse. Moram se zahvaliti tudi vsem službam in sodelujočim, predvsem pa oddelku za socialno zdravstveno varstvo gospe Tilki Klančar in pa njihovim sodelavkam, potem gospodu Sašu Rinku, on je vodil to projektno skupino, k smo delal, delal so tudi vse invalidske organizacije. Moram povedat, da je veliko truda bilo vloženega, za primer moram samo povedat, da je samo naše društvo 135 ovir naštelo v mestni občini Ljubljana, katere je potrebno rešit. In ena največjih pridobitev, ki smo jo v tem obdobju dobili je javne sanitarije na Pogačarjevem trgu.

PENGOV BITENC: Župan Zoran Jankovič pa je dejal, da je občina na tem področju že storila velik korak naprej.

ZORAN JANKOVIČ (ljubljski župan): Izredno velika številka 135 ovir, ki jih moramo odpraviti, jaz sem prepričan, da bomo. Hvala za pohvale sodelavkam pri Tilki Klančar in predvsem gospodu Sašu Rinku, ki iz prakse zna pokazat in povedat, kaj je treba narediti in to dela kar zelo močno in dodal bi še v bistvu vse celo področje vodi kolega podžupan Jani in mislim, da je dobra ekipa, ki zraven sodeluje, tako da bom vesel, če bo Ljubljana prvo glavno mesto v Evropi, ki bo dobila listino, predvsem bom pa vesel, ko boste napisali, da ni nobene ovire več ali pa da jih je sam še pet.

PENGOV BITENC: Zveza delovnih invalidov bo tako skozi vse leto spremljala delovanje občine pri odpravljanju ovir za invalide in najkasneje do 15. novembra poročala o svojih ugotovitvah. Za Radlo Kaos Aljaž Pengov Bitenc.

Občina po meri invalidov

RA CENTER, 01.04.2009, PET PRED URO, 9.55

NOVINARKA: Mestna občina Ljubljana kandidira za pridobitev listine občina po meri invalidov. Takih občin je v Sloveniji trenutno devet. Društvo invalidov Ljubljana center je v mestu sicer zabeležilo 135 ovir, ki invalidom onemogočajo normalno gibanje, največja pridobitev pa so javne sanitarije na Pogačarjevem trgu.

ZORAN JANKOVIČ: Bom vesel če bo Ljubljana prvo glavno mesto v Evropi, ki bo dobila listino, predvsem bom pa vesel, ko boste napisali, da ni nobene ovire več ali pa, da jih je samo še pet, ne pa 135, se bomo trudili to narediti, v vseh novih planih pa upoštevamo to, kar so nam svetovali, kajti velja ena velika misel, občina prijazna invalidom, prijazna starejšim, je prijazna vsem.

NOVINARKA: Je povedal ljubljanski župan Zoran Jankovič.